

PRAVICE OTROK VARNO IN SREČNO OTROŠTVO

Uredili Borut Ambrožič, Brigita Strnad in Tanja Simonič Korošak

ZVEZA SUP
SLOVENSKA UNIJA PACIENTOV

Pravice otrok: Varno in srečno otroštvo

Uredniki: Borut Ambrožič, Brigita Strnad, Tanja Simonič Korošak

Avtorji besedil: Borut Ambrožič, Matjaž Mulej, Tone Pavček, Saša Pavček, Tanja Simonič Korošak, Lilijana Zorko, Marko Soršak, Danilo Burnač, Branka Šamec, Ivan Dobaj, Miha Štruc, Simona Martinšek, Brigita Strnad

Vir besedila Konvencije: KONVENCIJA O OTROKOVIH PRAVICAH: OZN

Lektoriranje: Matjaž Mulej

Avtorji ilustracij: otroci OŠ Dobrava pri Ljubljani, OŠ Janka Padežnika Maribor, OŠ Maks Durjave Maribor, OŠ Prežihovega Voranca Maribor, OŠ Bojana Illica Maribor, OŠ Franca Rozmana Staneta Maribor, Brainobrain Maribor, otroci Vrtca Jadvige Golež Maribor in Vrtca Tezno Maribor

Avtor ilustracije na naslovnici: Nejc Kosič, 5 let, Vrtec Tezno Maribor

Avtorica lika Zajca Migece: Tanja Simonič Korošak

Oblikovanje: Tanja Simonič Korošak, Ines Štefanec

Urednik fotografije: Gerhard Angleitner

Založnik: Zveza SUP

Maribor, 2018

E-knjigo lahko brezplačno prenesete s spletne strani Zveze SUP

<http://www.zveza-sup.si/>

Ilustracije avtorice Tanje Simonič Korošak so licencirane pod licenco Creative Commons Priznanje avtorstva-Nekomercialno-Brez predelav 4.0 Mednarodna. Kopija licence se nahaja na sledeči povezavi: <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>

CIP - Kataložni zapis o publikaciji

Univerzitetna knjižnica Maribor

342.7-053.2(0.034.2)

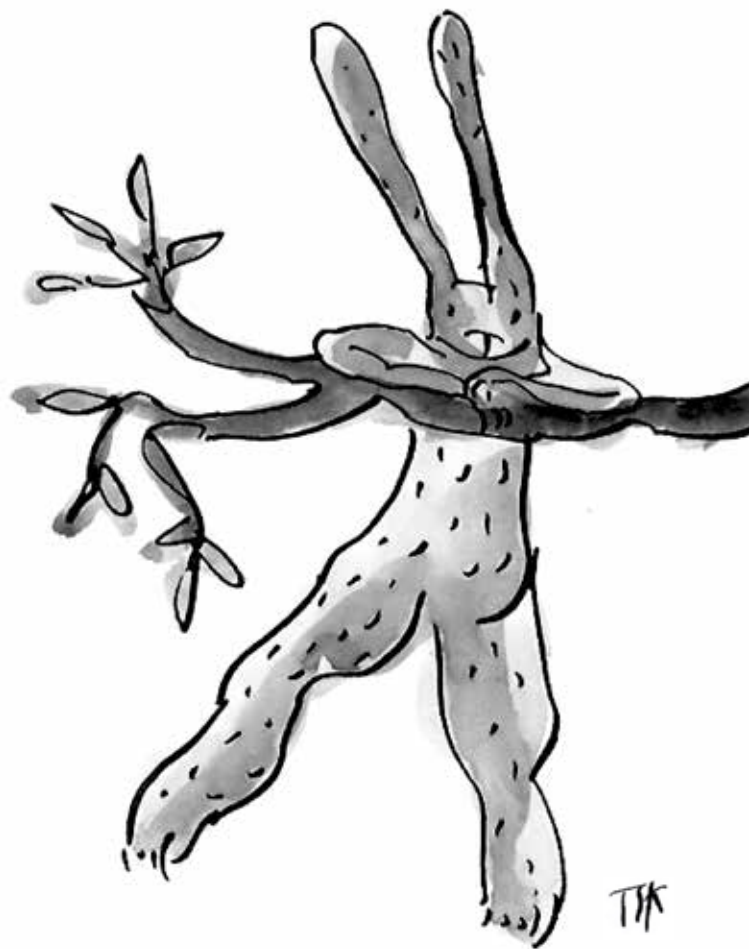
PRAVICE otrok [Elektronski vir] : varno in srečno otroštvo / [avtorji besedil Borut Ambrožič ... et al.] ; uredili Borut Ambrožič, Brigita Strnad in Tanja Simonič Korošak ; [avtorji ilustracij OŠ Dobrava pri Ljubljani... et al.]. - Maribor : Zveza SUP, 2018

Način dostopa (URL): <http://www.zveza-sup.si>

ISBN 978-961-288-353-9 (pdf)

1. Ambrožič, Borut, 1970-

COBISS.SI-ID 94250497

O projektu mala KNJIGA – VELIKA vsebina

Konvencija o otrokovih pravicah, ki jo je podpisala tudi Slovenija, podrobneje določa pravice otrok in mladih do osemnajstega leta starosti. Otrokove pravice imajo absolutni značaj in so zavezujoče za vse. Tudi slovenska ustava določa, da otroci uživajo posebno varstvo in skrb, kar pomeni, da se je država zavezala, da bo otroke varovala pred nasiljem, trpinčenjem, zlorabo in zanemarjanjem.

Žal pa se v vsakdanjem življenju dogajajo neljube situacije, ki so daleč od zapisanega. Cilj projekta mala KNJIGA – VELIKA vsebina je osveščanje otrok, mladine in staršev ter starih staršev o pomenu pravic otrok. Vsaka pravica, opredeljena v Konvenciji o otrokovih pravicah, je del dostojanstva vsakega posameznika in skladnega razvoja vsakega otroka. Konvencija štiti otrokove pravice s tem, da postavlja osnovne standarde zdravstvene oskrbe, izobraževanja ter pravnih, civilnih in socialnih storitev.

Projekt mala KNJIGA – VELIKA vsebina je zaživel v okviru javnega razpisa neprofitnih programov za krepitev zdravja prebivalstva na območju MO Maribor, ki spodbujajo procese promocije, varovanja, krepitev, izobraževanja in ohranjanja zdravja celotne populacije in niso financirani kot redna dejavnost javnih služb na področju zdravstva.

Poznavanje lastnih pravic in dolžnosti je osnova pravočasnega ukrepanja v primeru njihovih kršitev ter garant za brezskrbno in srečno otroštvo.

Posebna zahvala gre Saši Pavček, ki nam je dovolila objavo očetove pesmi na temo otrokovih pravic, ki pričujoči knjigi daje dodatno težo. Zahvala gre seveda tudi vsem sodelujočim v projektu ter sponzorjem, ki so projekt podprli.

Borut Ambrožič ml.

Kazalo vsebine

Otroške slike in izdaja te knjige – notranja motivacija in/ali zunanja? Matjaž Mulej	I 10
Pravica pravic je pravica živeti Tone Pavček	I 12
Mir Saša Pavček	I 13
Pravice otrok na kratko Tanja Simonič Korošak	I 14
Konvencija o otrokovih pravicah (OZN)	I 16
Mala knjiga - velika vsebina: Knjižici na pot Lilijana Zorko	I 96
Otrokovim pravicam na pot Marko Soršak	I 97
Dostop do pitne vode je naša pravica Danilo Burnač	I 100
Mala knjiga - velika vsebina Branka Šamec	I 102
Življenje otrok in mladostnikov v Mladinskem domu Maribor Ivan Dobaj	I 104

Mladi humanitarci za mlade Miha Štruc	I 106
Unicefova projekta Otrokom prijazna mesta in Varne točke Borut Ambrožič	I 108
Pomoč otrokom v dnevnem centru Pika Simona Martinšek	I 110
O natečaju Otrokom prijazno Unicefovo mesto Maribor Brigita Strnad	I 112
Zajec Migeč in njegovo poslanstvo Tanja Simonič Korošak	I 114
Sponzorji	I 116
Avtorji ilustracij	I 118
Pomoč otrokom	I 122

Otroške slike in izdaja te knjige – notranja motivacija in/ali zunanja?

Istočasno s pobudo za ta komentar sem dobil knjigo, ki je svetovna uspešnica – ‘ZAGON, presenetljiva resnica o tistem, kar nas dejansko motivira’, avtor je Daniel H. Pink. S slikami otrok in z izdajo te knjige je knjiga tesno povezana, saj govori o notranji motivaciji, o volji in želji ljudi nekaj narediti, ki nadomeščata ali vsaj dopolnjujeta dolžnost – zunanjo pobudo z obljubo in grožnjo. Zaradi notranje motivacije delo postane igra, zaradi zunanje igra postane delo.

Primer s strani 38 omenjene knjige (Videotop, Maribor, 2011):

»Raziskovalci so otroke razdelili v tri skupine. Prva skupina je bila »skupina, ki je pričakovala nagrado«. Otrokom te skupine so pokazali potrdilo »Dober igralec«, ki je bilo okrašeno z modro pentljo, na njem pa je bilo zapisano otrokovo ime. Druga skupina je bila »skupina, ki ni pričakovala nagrade«. Raziskovalce so otroke te skupine preprosto vprašali, ali bi risali. Če so se odločili za risanje, so jim raziskovalci po koncu srečanja izročili potrdilo »Dober igralec«. Tretja skupina je bila »skupina brez nagrade«. Raziskovalci so otroke te skupine vprašali, ali želijo risati, vendar jim na začetku niso obljubili potrdila in jim ga na koncu tudi niso dali.«

»Čez dva tedna so se spet vrnili v učilnico. Učitelji so predšolskim otrokom v času, ko naj bi se prosto igrali, spet razdelili papir in flomastre, raziskovalci pa so otroke skrivoma opazovali. Otroci, ki so bili prej v skupini, »ki ni pričakovala nagrade«, in v skupini »brez nagrade«, so risali toliko kot prej in z enakim navdušenjem kot pred poskusom. Toda otroci iz prve skupine, tisti, ki so pričakovali in tudi dobili nagrado, so kazali precej manj zanimanja in so tudi manj časa risali. Sawyerjev učinek (tj. ‘Zaradi notranje motivacije delo postane igra, zaradi zunanje igra postane delo.’ – op. MM) je pričel

delovati. Tudi dva tedna pozneje so privlačne nagrade, ki so tako običajne v šoli in pisarniških predelkih, igro spremenile v delo.«

»Da bo povsem jasno. Ni nujno, da so nagrade same zmanjšale zanimanje otrok. Zapomnite si: ko otroci niso pričakovali nagrade, to, da so jo dobili, ni veliko vplivalo na njihovo notranjo motivacijo. Samo pogojene nagrade – če narediš to, boš dobil tisto – so imele negativen učinek. Zakaj? Nagrade 'če – potem' od ljudi zahtevajo, da se odpovejo določeni samostojnosti. Zato lahko nastane luknja v motivacijskem vedru in dejavnost oropa užitka.«

Ko so se pred desetletji pojavila spoznanja, da je notranja motivacija vsaj tako pomembna kot – do tedaj edina priznana – zunanja motivacija (»s korenčkom in palico«), so bili ljudje presenečeni. Pobudniki so dobili minimalno, skorajda žaljivo zunanjo motivacijo (finančno podporo) za knjigo. Izdali so jo torej zaradi notranje motivacije – napraviti nekaj družbeno odgovornega. Hvala njim za to in otrokom za krasne slike, ki so, kolikor vem, nastale s podobno motivacijsko situacijo. Z velikim veseljem dajem ta skromni prispevek.

Zasl. prof. ddr. Matjaž Mulej

Član Delovno operativne skupine pri projektu
Otrokom prijazna UNICEF-ova občina Maribor

Pravica pravic je pravica živeti

Pravica pravic je pravica živeti,
biti otrok za srečo rojen,
tata in mamo ob sebi imeti
in jima padati veselo v objem.

Lepa pravica je teči po trati
in ne biti kot trava teptan,
učiti se brati in biti med brati
enakovreden in spoštovan.

Rasti, kot rastejo jelke in bori,
poslušati pesmi, ne pokov granat,
in potem enkrat ob majniški zori
reči nekemu: IMAM TE RAD!

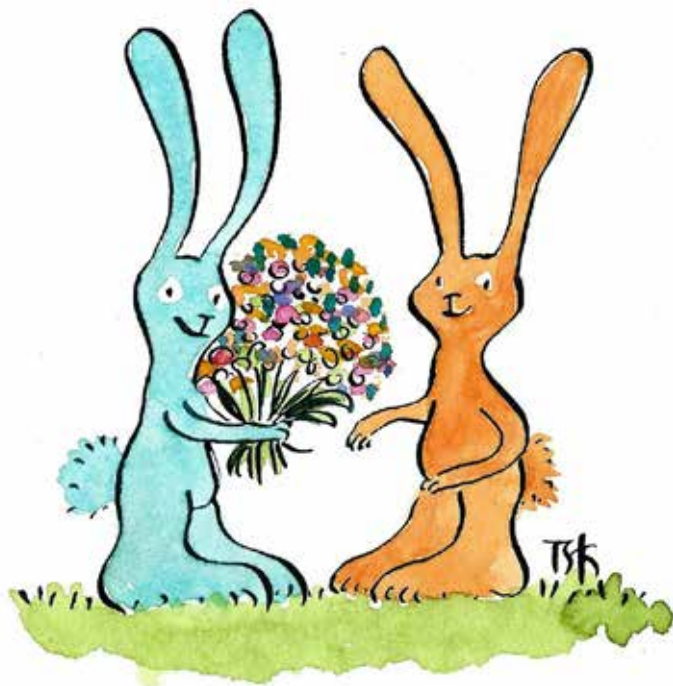
In še: biti duša v svetu brez duše,
majhna svetloba sredi velike teme,
ali vsaj kaplja v obdobju suše,
ne biti nihče, a OTROK, KI JE VSE!

Tone Pavček

Mir

Tvoja sreča je moj mir,
reče fant dekletu,
v nemiru je navdih, posveti se poetu,
a za mater, ki ne ve,
če je živ, zdrav in varen
njen otrok,
ni miru na tem,
ne na onem svetu.

Saša Pavček

Pravica
svobodno
izražati svoje
mnenje

Pravice otrok na kratko Povzetek Konvencije o otrokovih pravicah

Države, pogodbenice KOP, morajo izvajati vse potrebne ukrepe, da otroke zaščitijo pred vsemi oblikami fizičnega in psihičnega nasilja, žalitev ali zlorab, zanemarjenja, krutega ravnanja ali izkoriščanja.

Pravica do zadostne
količine hrane in pitne vode
ter kakovostnega zdravstva

Pravica do svobodnega
združevanja in miroljubnega
zbiranja

Pravica, da proti svoji volji
niso ločeni od staršev

Pravica do življenja

Pravica do življenjskega standarda, potrebnega za fizični, intelektualni, moralni in socialni razvoj

Pravica do svobode misli, vesti in veroizpovedi

Pravica do identitete, vključno z državljanstvom, imenom in družinskimi vezmi

Pravica do izobrazbe, počitka in prostega časa

Mai Krmjak Turk, 3.a

Konvencija o otrokovih pravicah (OZN)

Sprejela jo je Generalna skupščina Združenih narodov z resolucijo št. 44/25 z dne 20. novembra 1989. Veljati je začela 2. septembra 1990 v skladu z 49. členom.

PREAMBULA

Države pogodbenice te Konvencije

so v prepričanju, da pomeni po načelih, izraženih v Ustanovni listini Združenih narodov, priznanje prirojenega dostojanstva in enakih neodtujljivih pravicah vseh članov človeške družbe temelj svobode, pravičnosti in miru na svetu, **upoštevajoč**, da so ljudstva Združenih narodov v Ustanovni listini Združenih narodov ponovno potrdila svojo vero v temeljne človekove pravice in dostojanstvo in vrednost človekove osebnosti in se odločila, da bodo podpirala družbeni napredek in ustvarjanje boljših življenjskih pogojev v večji svobodi,

zavedajoč se, da so Združeni narodi v Splošni deklaraciji človekovih pravic in v Mednarodnih paktih o človekovih pravicah razglasili, da so pravice in dolžnosti, določene s temi akti, enake za vse, ne glede na raso, barvo kože, spol, jezik,

veroizpoved, politično ali drugo prepričanje, narodno ali socialno poreklo, premoženje, rojstvo ali kakršenkoli drug položaj,

priklicujoč si v spomin, da so Združeni narodi v Splošni deklaraciji človekovih pravic razglasili, da je otroštvo upravičeno do posebne skrbi in pomoči,

v prepričanju, da mora biti družini kot temeljni družbeni skupini in naravnemu okolju za razvoj in blaginjo vseh njenih članov in še posebej otrok namenjeno potrebno varstvo in pomoč, da lahko v celoti prevzame svoje odgovornosti v družbi,

zavedajoč se, da mora otrok za poln in skladen razvoj svoje osebnosti odraščati v družinskem okolju, v ozračju sreče, ljubezni in razumevanja,

meneč, da mora biti otrok povsem pripravljen na samostojno življenje v družbi in vzgojen v duhu idealov, razglašениh v Ustanovni listini Združenih narodov, in še posebej v duhu miru, dostojanstva, strpnosti, svobode, enakosti in solidarnosti,

upoštevajoč, da je potreba po posebni skrbi za otroka navedena v Ženevski deklaraciji o otrokovih pravicah iz leta 1924 in v Deklaraciji o otrokovih pravicah, ki jo je Generalna skupščina sprejela 20. novembra 1959, ter priznana v Splošni deklaraciji človekovih pravic, v Mednarodnem paktu o državljanskih in političnih pravicah (še posebej v 23. in 24. členu), v Mednarodnem paktu o ekonomskih, socialnih in

kulturnih pravicah (še posebej v 10. členu) ter v statutih in ustreznih aktih specializiranih agencij in mednarodnih organizacij, ki skrbijo za blaginjo otrok,

upoštevajoč določbe Deklaracije o otrokovih pravicah, ki jo je sprejela Generalna skupščina 20. novembra 1959, da “otrok zaradi telesne in duševne nezrelosti potrebuje posebno varstvo in skrb, v številu ustrezno pravno varstvo, tako pred rojstvom, kot tudi po njem”,

sklicujoč se na določbe Deklaracije o družbenih in pravnih načelih varstva in blaginje otrok s posebnim poudarkom na nacionalnem in mednarodnem rejništvu in posvojitvi, na standardna minimalna pravila Združenih narodov o

Manca Vindiš, 5 let

kazenskem pravosodju za mladoletnike (“Pekinška pravila”) in Deklaraciji o varstvu žensk in otrok v izrednih razmerah in oboroženih spopadih,

zavedajoč se, da so v vseh državah sveta otroci, ki živijo v izjemno težkih razmerah, in da ti otroci potrebujejo posebno pozornost,

upoštevajoč pomen tradicije in kulturnih vrednot posameznih narodov za varstvo in skladen razvoj otroka, zavedajoč se pomembnosti mednarodnega sodelovanja za izboljšanje življenjskih pogojev otrok v vseh državah, še posebej v državah v razvoju

Viktorija Novak, 5 let

sklenile naslednje:

I. DEL

1. člen

Za namene te Konvencije pomeni otrok vsako človeško bitje, mlajše od osemnajst let, razen če zakon, ki se uporablja za otroka, določa, da se polnoletnost doseže že prej.

Marija Ferik, 5 let

Anika Pen, 3.a

2. člen

1. Države pogodbenice spoštujejo in vsakemu otroku, ki sodi pod njihovo pravno pristojnost, jamčijo s to Konvencijo priznane pravice brez

Marija Valant, 3.a

kakršnegakoli razlikovanja, ne glede na raso, barvo kože, spol, jezik, veroizpoved, politično ali drugo prepričanje, narodno, etnično ali družbeno poreklo, premoženje, invalidnost, rojstvo ali kakršenkoli drug položaj otroka, njegovih staršev ali zakonitega skrbnika.

Luka Premzl, 3.a

2. Države pogodbenice bodo s sprejetjem vseh ustreznih ukrepov zagotovile varstvo otroka pred vsemi oblikami razlikovanja ali kaznovanja zaradi položaja, delovanja, izraženih mnenj ali prepričanj njegovih staršev, zakonitih skrbnikov ali družinskih članov.

Kassandra Vrbančić, Timonej Potočnik, Glorija Trčak Lejčak, 5.b

3. člen

1. Pri vseh dejavnostih v zvezi z otroki, bodisi da jih vodijo državne bodisi zasebne ustanove za socialno varstvo, sodišča, upravni organi ali zakonodajna telesa, morajo biti otrokove koristi glavno vodilo.
2. Države pogodbenice se zavezujejo, da bodo otroku zagotovile takšno varstvo in skrb, kakršno je potrebno za njegovo blaginjo, upoštevaje pravice in dolžnosti staršev, zakonitih skrbnikov ali drugih posameznikov, ki so zakonsko odgovorni za otroke, in da bodo v ta namen sprejele vse ustrezne zakonodajne in upravne ukrepe.

3. Države pogodbenice zagotovijo, da se bodo ustanove, službe in zavodi, odgovorni za skrb ali varstvo otrok, prilagodili normam, ki so jih predpisale pristojne oblasti, še posebej na področju varnosti, zdravja ter števila in usposobljenosti osebja, pa tudi zajamčile ustrezen nadzor.

Ana Jelenko, Siniša Lazić, 5.b

Žiga Braun, 1.a

4. člen

Države pogodbenice sprejmejo vse ustrezne zakonodajne, upravne in druge ukrepe za uresničitev s to Konvencijo priznanih pravic.

Tara Farazin, 1.a

Glede ekonomskih, socialnih in kulturnih pravic naj države pogodbenice take ukrepe sprejemajo v okviru vseh razpoložljivih sredstev in, kjer je potrebno, v okvirih mednarodnega sodelovanja.

Alja Krajnc, 3.a

5. člen

Države pogodbenice spoštujejo odgovornosti, pravice in dolžnosti staršev oziroma članov širše družine ali skupnosti, kot predvidevajo krajevni običaji, zakonitih skrbnikov ali drugih oseb, ki so zakonsko odgovorne za otroka, da na način, prilagojen otrokovim razvojnim zmožnostim, zagotovijo ustrezno usmerjanje in svetovanje otroku pri uveljavljanju njegovih s to Konvencijo priznanih pravic.

6. člen

1. Države pogodbenice priznavajo, da ima vsak otrok neodtujljivo pravico do življenja.
2. Države pogodbenice bodo v največji možni meri zagotovile otrokovo preživetje in razvoj.

7. člen

1. Otrok mora biti takoj po rojstvu vpisan v rojstno matično knjigo in ima od rojstva pravico do imena, pravico pridobiti državljanstvo in po možnosti pravico, da pozna svoje starše in da le-ti skrbijo zanj.
2. Države pogodbenice bodo zagotovile uresničevanje teh pravic v skladu s svojo notranjo

Sara Mujagić, 3.b

zakonodajo in obveznostmi, ki jim jih nalagajo ustrezni mednarodni akti s tega področja, še posebej tam, kjer bi bil otrok sicer brez državljanstva.

8. člen

1. Države pogodbenice se zavezujejo, da bodo spoštovale otrokovo pravico do ohranjanja lastne identitete, všteti državljanstvo, ime in družinska razmerja, v skladu z zakoni, brez nezakonitega vmešavanja.
2. Če je otrok nezakonito prikrajšan za nekatere ali za vse elemente svoje identitete, bodo države pogodbenice zagotovile ustrezno pomoč in varstvo, da bo svojo identiteto čim prej znova vzpostavil.

9. člen

1. Države pogodbenice jamčijo, da otrok ne bo proti volji staršev ločen od njih, razen če v skladu z veljavnim zakonom in postopki pristojne oblasti s pridržkom sodne presoje* odločijo, da je takšna ločitev nujna za otrokovo korist. Takšna odločitev je lahko v določenem primeru, kot je zloraba ali zanemarjanje otroka s strani staršev ali ko starša živita ločeno in je potrebno odločiti o otrokovem prebivališču, neizogibna.

Hugo Izlaakar, 5 let

2. V kateremkoli postopku v skladu s 1. točko tega člena imajo vse prizadete stranke možnost sodelovati v postopku in izraziti svoja mnenja.

Ameli Perger, 5 let

3. Države pogodbenice spoštujejo pravico otroka, ki je ločen od enega ali od obeh staršev, da redno vzdržuje osebne stike in neposredno zvezo z obema, razen če je to v nasprotju z njegovimi koristmi.

Ajda Drozg, 5 let

Vira Durič, 4 leta

4. Če je taka ločitev posledica kakršnegakoli postopka, ki ga sproži država pogodbenica, kot je pripor, zapor, izgon, pregon ali smrt (vštevši smrt iz kakršnegakoli vzroka medtem, ko je

Nelly Grušovnik, 5 let

oseba pod nadzorom države) enega ali obeh staršev ali otroka, mora ta država pogodbenica na zahtevo nuditi staršem, otroku ali, če je potrebno, drugemu članu družine ustrezne podatke o tem,

Luka Markota Jakopin, 4 leta

kje se nahaja(jo) odsotni družinski član(i), razen če posredovanje teh podatkov škoduje otrokovim koristim. Države pogodbenice nadalje jamčijo, da predložitev take zahteve sama po sebi za prizadeto osebo (osebe) ne bo imela škodljivih posledic.

Otroci iz skupine Regratova lučka, Vrtec Tezno

10. člen

1. V skladu z obveznostmi, ki jim jih narekuje 1. točka 9. člena, morajo države pogodbenice zahteve otroka ali njegovih staršev za vstop v državo pogodbenico ali za odhod iz nje z namenom ponovne združitve družine obravnavati na pozitiven, human in ekspeditiven način. Države pogodbenice nadalje jamčijo, da predložitev take zahteve za prisilce in za člane njihove družine ne bo imela škodljivih posledic.
2. Otrok, katerega starša prebivata v različnih državah, ima, razen v izjemnih okoliščinah, pravico vzdrževati osebne stike in neposredno

zvezo z obema roditeljema. V ta namen in v skladu z obveznostmi, ki jim jih narekuje 2. točka 9. člena, države pogodbenice spoštujejo pravico otroka in njegovih staršev, da zapustijo katerokoli državo, vstevši svojo lastno, in da vstopijo v svojo državo. Za pravice do odhoda iz katerekoli države veljajo samo tiste omejitve, ki jih predpisuje zakon in ki so nujne za zavarovanje

Otroci iz skupine Modra igralnica, Vrtec Tezno

državne varnosti, javnega reda, javnega zdravja ali morale ali pravic in svoboščin drugih in ki so v skladu z drugimi pravicami, ki jih priznava ta Konvencija.

Pia Luna Ipavec, 5 let

11. člen

1. Države pogodbenice bodo sprejele ukrepe za boj proti nezakonitemu premeščanju in nevrčanju otrok iz tujine.

Jure Krašovec, 5 let

Tia Meglič, 3.a

2. V ta namen države pogodbenice podpirajo sklepanje dvostranskih in večstranskih sporazumov ali pristop k že obstoječim sporazumom.

Deša Brumen, 3.a

12. člen

1. Države pogodbenice jamčijo otroku, ki je sposoben izoblikovati lastna mnenja, pravico do svobodnega izražanja le-teh v vseh zadevah v zvezi z njim, o tehtnosti izraženih mnenj pa se presoja v skladu z otrokovo starostjo in zrelostjo.

2. V ta namen ima otrok še posebej možnost zaslivanja v kateremkoli sodnem ali upravnem postopku v zvezi z njim, bodisi neposredno bodisi preko zastopnika ali ustreznega organa, na način, ki je v skladu s procesnimi pravili notranje zakonodaje.

Lia Ugrekheldze, 2. a

13. člen

1. Otrok ima pravico do svobode izražanja; ta pravica zajema svobodno iskanje, sprejemanje in širjenje vsakovrstnih informacij in idej, ne glede na meje, v ustni, pisni, tiskani ali umetniški obliki ali na katerikoli drug način po otrokovi izbiri.

2. Glede uveljavljanja te pravice so možne nekatere omejitve, vendar le take, ki jih predpisuje zakon in ki so potrebne
 - a) zaradi spoštovanja pravic in ugleda drugih; ali
 - b) zaradi zavarovanja državne varnosti ali javnega reda ali javnega zdravja ali morale.

14. člen

1. Države pogodbenice spoštujejo otrokovo pravico do svobode misli, vesti in veroizpovedi.
2. Države pogodbenice spoštujejo pravice in dolžnosti staršev oziroma zakonitih skrbnikov, da otroka pri uveljavljanju te pravice usmerjajo na način, prilagojen njegovim razvojnim zmožnostim.

3. Glede svobodnega izražanja veroizpovedi ali prepričanja so dopustne le tiste omejitve, ki jih določa zakon in ki so nujne za zavarovanje državne varnosti, javnega reda, zdravja ali morale ali pa temeljnih pravic in svoboščin drugih.

Zarja Krajnc, 2.b

Matija Hostnik, 3.b

15. člen

1. Države pogodbenice priznavajo otrokovi pravici do svobodnega združevanja in do svobode mirnega zbiranja.
2. Pri uveljavljanju teh pravic ni omejitev, razen tistih, ki jih določa zakon in ki so v demokratični

Arne Hernah, 3.b

družbi nujne za zavarovanje državne ali javne varnosti, javnega reda, javnega zdravja ali morale ali za zavarovanje pravic in svoboščin drugih.

Karolina Kolednik, 3.b

16. člen

1. Noben otrok ne sme biti izpostavljen samovoljnemu ali nezakonitemu vmešavanju v njegovo zasebno življenje, družino, dom ali dopisovanje, niti nezakonitim napadom za njegovo čast in ugled.
2. Otrok ima pravico do zakonitega varstva proti takšnemu vmešavanju ali napadom.

Izak Marko Luketič, 6 let

17. člen

Države pogodbenice priznavajo pomembno vlogo množičnih občil in otroku zagotavljajo dostop do informacij in gradiv iz najrazličnejših domačih in mednarodnih virov, zlasti tistih, katerih cilj je krepitev otrokove družbene, duhovne in npravstvene blaginje ter telesnega in duševnega zdravja. V ta namen države pogodbenice:

- a) spodbujajo javna občila k širjenju za otroka družbeno in kulturno koristnih informacij in gradiv v skladu z duhom 29. člena;
- b) spodbujajo mednarodno sodelovanje pri ustvarjanju, izmenjavi in širjenju takšnih informacij in gradiv iz najrazličnejših domačih in mednarodnih kulturnih virov;

- c) spodbujajo ustvarjanje in razširjanje otroških knjig;
- d) spodbujajo javna občila, da posvečajo posebno pozornost jezikovnim potrebam otroka, ki je pripadnik manjšinske skupine ali staroselec (indigenous);
- e) spodbujajo razvoj ustreznih smernic za zavarovanje otroka pred informacijami in gradivi, ki škodujejo njegovi blaginji, upoštevaje določbe 13. in 18. člena.

18. člen

1. Države pogodbenice bodo z vsemi svojimi močmi zagotovile priznanje načela, da sta oba starša enako odgovorna za otrokovo vzgojo in razvoj. Starši ali, odvisno od primera, zakoniti skrbniki imajo glavno odgovornost za otrokovo vzgojo in razvoj. Otrokove koristi so njihova poglobljena skrb.
2. Da bi zajamčile in podpirale s to Konvencijo določene pravice, države pogodbenice staršem ali zakonitim skrbnikom nudijo ustrezno pomoč pri izvrševanju njihovih odgovornosti pri otrokovi vzgoji in zagotavljajo razvoj ustanov, zavodov in služb za varstvo otrok.
3. Države pogodbenice otrokom zaposlenih staršev z vsemi ustreznimi ukrepi jamčijo pravico do uživanja storitev služb in ustanov za varstvo otrok.

Iza Taškar Beloglavac, 3.b

19. člen

1. Države pogodbenice bodo z vsemi ustreznimi zakonodajnimi, upravnimi, družbenimi in vzgojnimi ukrepi varovale otroka pred vsemi oblikami telesnega ali duševnega nasilja, poškodb ali zlorab, zanemarjanja ali malomarnega ravnanja, trpinčenja ali izkoriščanja, všteti spolne zlorabe, medtem ko je pod skrbništvom staršev, zakonitih skrbnikov ali katerekoli druge osebe, ki skrbi zanj.

2. Takšni zaščitni ukrepi naj, če je to primerno, vključujejo učinkovite postopke za sprejemanje socialnih programov, ki otroku in tistim, ki skrbijo zanj, zagotavljajo potrebno podporo, kakor tudi druge oblike zaščite ter ugotavljanje, obveščanje, prijavljanje, preiskovanje, obravnavanje in spremljanje prej naštetih

primerov trpinčenja otrok in, če je potrebno, poseg sodišča.

20. člen

1. Otrok, ki je začasno ali za stalno prikrajšan za svoje družinsko okolje ali katerega koristi ne dopuščajo, da bi še naprej ostal v tem okolju, ima pravico do posebnega varstva in pomoči, ki mu jo zagotovi država.
2. Države pogodbenice morajo v skladu s svojo notranjo zakonodajo takemu otroku zagotoviti nadomestno skrb.
3. Takšna skrb lahko med drugim zajema rejništvo, kafalo po islamskem pravu, posvojitve ali, če je potrebno, nastanitev v primernih ustanovah, namenjenih skrbi za otroka. Pri preučevanju rešitev naj bo posebna pozornost posvečena zaželeni nepretrganosti otrokove vzgoje in njegovemu etničnemu, verskemu, kulturnemu in jezikovnemu poreklu.

Milla Mežnar, 3.b

21. člen

Države pogodbenice, ki priznavajo in/ali dovoljujejo sistem posvojitve, jamčijo, da bodo otrokove koristi poglavitno vodilo, in bodo zato:

- a) zagotovile, da lahko otrokovo posvojitev odobri samo pristojni organ, ki v skladu z veljavnim zakonom in postopki ter na podlagi vseh pomembnih in zanesljivih informacij ugotovi, da je posvojitev dopustna glede na otrokov položaj v zvezi s starši, sorodniki in zakonitimi skrbniki in da so, če se je tako zahtevalo, prizadete osebe na podlagi svetovanja, če je bilo le-to potrebno, dale svoje odgovorno soglasje k posvojitvi;
- b) priznale, da je mednarodna posvojitev lahko alternativen način skrbi za otroka, če zanj ni moč najti rejniške ali adoptivne družine ali na ustrezen način poskrbeti zanj v njegovi matični državi;

- c) jamčile, da bo otrok pri mednarodni posvojitvi deležen enakega varstva in norm, kakršne veljajo pri nacionalni posvojitvi;
- d) z vsemi ustreznimi ukrepi zagotovile, da pri mednarodni posvojitvi otroka nastanitev ne bo imela za posledico neupravičenega bogatenja tistih, ki so vanjo vključeni;
- e) podpirale, kjer je to primerno, cilje tega člena s sklepanjem dvostranskih in večstranskih sporazumov in dogovorov ter s v tem okviru prizadevale zagamčiti, da otrokovo nastanitev v drugi državi izvedejo pristojni organi ali telesa.

22. člen

1. Države pogodbenice bodo otroku, ki bodisi sam bodisi v spremstvu staršev ali katerekoli druge osebe prosi za status begunca ali v skladu z veljavno mednarodno ali notranjo zakonodajo in postopki velja za begunca, z ustreznimi ukrepi zagotovile ustrezno varstvo in humanitarno pomoč pri uživanju veljavnih pravic, določenih s to Konvencijo in z drugimi mednarodnimi humanitarnimi akti ter akti o človekovih pravicah, katerih stranke so omenjene države.

2. V ta namen bodo države pogodbenice, če se jim zdi primerno, sodelovale pri vseh naporih Združenih narodov in drugih pristojnih medvladnih ali nevladnih organizacij, ki z Združenimi narodi sodelujejo pri varstvu in pomoči takemu otroku in pri iskanju staršev ali drugih družinskih članov kateregakoli otroka begunca, da bi zbrali informacije, potrebne za ponovno združitev z njegovo družino. Če staršev ali drugih družinskih članov ni moč najti, mora biti otrok deležen enakega varstva kot vsak drug otrok, ki je iz kakršnegakoli vzroka za stalno ali začasno prikrajšan za svoje družinsko okolje, tako kot določa ta Konvencija.

23. člen

1. Države pogodbenice priznavajo, da mora duševno ali telesno prizadet otrok uživati polno in dostojno življenje v razmerah, ki jamčijo dostojanstvo, spodbujajo samozavest in olajšujejo njegovo dejavno udeležbo v družbi.
2. Države pogodbenice prizadetemu otroku priznavajo pravico do posebne skrbi in v skladu z razpoložljivimi sredstvi spodbujajo in zagotavljajo, da so otrok, ki je do tega upravičen, in tisti, ki so odgovorni za skrb zanj, deležni pomoči, za katero so zaprosili in ki ustreza otrokovemu stanju ter zmožnostim staršev ali drugih, ki skrbijo zanj.

Erhan Bečiri, 3.b

3. Upošteva je posebne potrebe prizadetega otroka in finančne zmožnosti staršev ali drugih, ki skrbijo zanj, naj bo pomoč v skladu z 2. točko tega člena, kadarkoli je to mogoče, brezplačna in naj prizadetemu otroku zagotavlja, da ima učinkovit dostop in da je deležen izobraževanja, usposabljanja, storitev zdravstvenega varstva,

Jasmina Hodžič, 3.b

rehabilitacije, priprave na zaposlitev in možnosti za razvedrilo na način, ki pospešuje kar največjo možno vključitev v družbo in otrokov osebnostni, v številni kulturni in duhovni, razvoj.

Ali Shatri, 3.b

4. Države pogodbenice bodo v duhu mednarodnega sodelovanja podpirale izmenjavo ustreznih informacij s področja preventivnega zdravstvenega varstva in medicinskega, psihološkega in funkcionalnega zdravljenja prizadetih otrok, v številni širjenje in dostop do informacij o rehabilitacijskih metodah, izobraževanju in poklicnih storitvah, z namenom pomagati državam pogodbenicam izboljšati njihove sposobnosti in veščine in obogatiti njihove izkušnje s teh področij. V tem pogledu bo posebna pozornost posvečena potrebam držav v razvoju.

Neja Rihard, 2.a

24. člen

1. Države pogodbenice priznavajo otrokovo pravico do najvišje dosegljive ravni zdravja in do storitev ustanov za zdravljenje bolezni in zdravstveno rehabilitacijo. Države pogodbenice si bodo prizadevale zagotoviti, da ne bo noben otrok prikrajšan za pravico do takega zdravstvenega varstva.

Karin Holcman, 2.a

2. Države pogodbenice si bodo prizadevale za popolno uresničitev te pravice in bodo še posebej sprejele ustrezne ukrepe:

a) za zmanjšanje smrtnosti novorojenčkov in otrok;

b) za zagotovitev potrebne zdravniške pomoči in zdravstvenega varstva vsem otrokom, s poudarkom na razvoju osnovnega zdravstvenega varstva;

Taja Prokič, 2.a

c) za boj proti boleznim in podhranjenosti, tudi v okviru osnovnega zdravstvenega varstva, med drugim z uporabo razpoložljive tehnologije in zagotovitvijo dovolj hranljivih živil in čiste pitne vode, upošteva nevarnosti in tveganja onesnaženega okolja;

Katja Štok, 1.c

f) za razvoj preventivnega zdravstvenega varstva, svetovanja za starše ter izobraževanja in storitev v zvezi z načrtovanjem družine.

3. Države pogodbenice bodo z vsemi učinkovitimi in ustreznimi ukrepi odpravljale tradicionalne navade, ki škodujejo zdravju otrok.

4. Države pogodbenice se zavezujejo, da bodo podpirale in pospeševale mednarodno sodelovanje, da bi polagoma dosegle popolno uresničitev s tem členom priznane pravice. V tem pogledu bo posebna pozornost posvečena potrebam držav v razvoju.

25. člen

Države pogodbenice otroku, ki so ga zaradi skrbi, varstva ali oskrbe njegovega telesnega ali duševnega zdravja vzeli v oskrbo pristojni organi,

priznavajo pravico do občasne preverbe postopka, ki mu je bil zagotovljen, in vseh drugih okoliščin v zvezi z njegovo oskrbo.

26. člen

1. Države pogodbenice priznavajo vsakemu otroku pravico do socialnega varstva, vštveši socialno zavarovanje, in bodo v skladu s svojo notranjo zakonodajo sprejele potrebne ukrepe za doseg popolne uresničitve te pravice.
2. Ugodnosti naj se, kjer je primerno, odobrijo, upoštevaje sredstva in zmožnosti otroka in oseb, ki so odgovorne za njegovo preživljanje, kakor tudi katerekoli druge okoliščine v zvezi z zahtevo po ugodnostih, ki jo je predložil otrok ali kdo drug v njegovem imenu.

Miljan Leskovar, 1.c

27. člen

1. Države pogodbenice vsakemu otroku priznavajo pravico do življenjske ravni, ki ustreza njegovemu telesnemu, umskemu, duhovnemu, nravstvenemu in družbenemu razvoju.
2. (Eden ali oba) starša ali drugi, ki so odgovorni za otroka, imajo glavno odgovornost za to, da v skladu s svojimi sposobnostmi in gmotnimi zmožnostmi zagotovijo življenjske razmere, potrebne za otrokov razvoj.
3. Države pogodbenice bodo v skladu z nacionalnimi pogoji in svojimi zmožnostmi sprejele ustrezne ukrepe, s katerimi bodo staršem ali drugim, ki so odgovorni za otroka, pomagale uveljaviti to pravico, in bodo, če je potrebno, zagotovile gmotno pomoč in programe pomoči, še posebej glede prehrane, obleke in stanovanja.
4. Države pogodbenice bodo sprejele vse ustrezne ukrepe, s katerimi bodo od staršev ali oseb, ki

Ana Toplak, 8.a

Emu Matalin Snehov, 8.b

so finančno odgovorne za otroka, zagotovile preživnino za otroka tako v državi pogodbenici kakor tudi v tujini. Če oseba, ki je finančno odgovorna za otroka, prebiva v drugi državi kot otrok, države pogodbenice posebej podpirajo pristop k mednarodnim sporazumom ali sklepanje takih sporazumov ter drugih ustreznih dogovorov.

Lena Cof, 8.a

28. člen

1. Države pogodbenice priznavajo otrokovo pravico do izobraževanja in z namenom, da bi bila ta pravica polagoma dosežena na podlagi enakih možnosti, še posebej:

Nino Džurdžević, 1.c

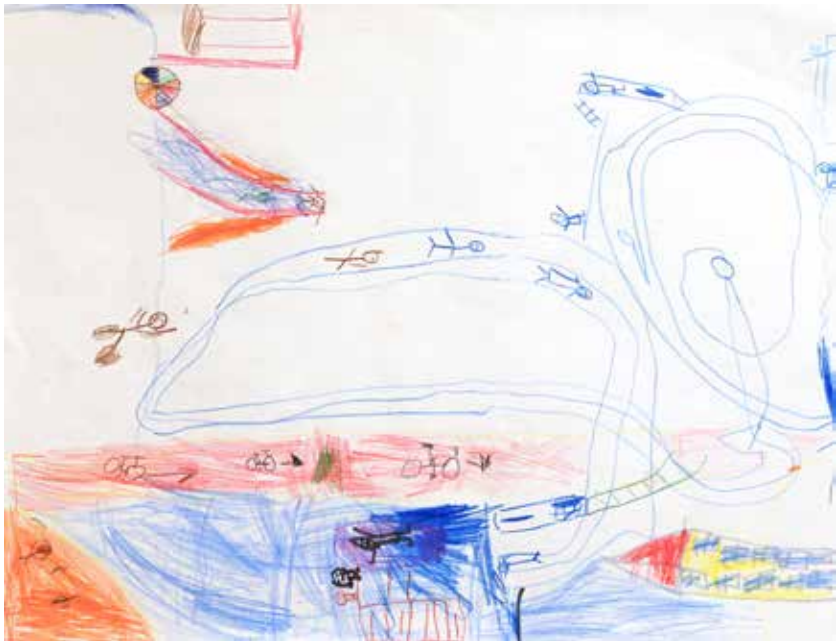
- a) zagotavljajo obvezno in vsem brezplačno dostopno osnovno šolanje;
- b) spodbujajo razvoj različnih oblik srednjega šolanja, vštivši splošno in poklicno šolanje, skrbijo, da je dosegljivo in dostopno vsakemu otroku, ter sprejemajo ustrezne ukrepe, kot je uvedba brezplačnega šolanja in po potrebi denarna pomoč;
- c) z vsemi razpoložljivimi sredstvi zagotavljajo, da je visoko šolanje na podlagi osebne sposobnosti vsem enako dostopno;
- d) skrbijo, da so obvestila in nasveti o šolanju in poklicu dosegljivi in dostopni vsem otrokom;
- e) sprejemajo ukrepe za spodbujanje rednega obiskovanja pouka in zmanjševanja osipa v šolah.

Brainobrain

2. Države pogodbenice bodo z ustreznimi ukrepi zagotovile, da se bo v šolah disciplina uveljavljala na način, ki je v skladu z otrokovim človeškim dostojanstvom in s to Konvencijo.

Brainobrain

3. Države pogodbenice bodo pospeševale in spodbujale mednarodno sodelovanje v zadevah v zvezi z izobraževanjem, še posebej z namenom, da bi pripomogle k izkoreninjanju neznanja in nepismenosti po vsem svetu in olajšale dostop do znanstvenih in tehničnih spoznanj in sodobnih učnih metod. V tem pogledu se posebna pozornost posveča potrebam držav v razvoju.

29. člen

1. Države pogodbenice so si edine, da mora biti izobraževanje otrok usmerjeno:

a) k popolnemu razvoju otrokove osebnosti, nadarjenosti ter umskih in telesnih sposobnosti;

Jure Gabor, 5 let

- b) h krepitvi spoštovanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter načel, določenih z Ustanovno listino Združenih narodov;
- c) h krepitvi spoštovanja do otrokovih staršev, njegove kulturne identitete, jezika in vrednot, nacionalnih vrednot države, v kateri otrok prebiva, država, iz katere morda izhaja, in do civilizacij, različnih od njegove;

Emma Škafar, 5 let

- d) k pripravi otroka na odgovorno življenje v svobodni družbi, v duhu razumevanja, miru, strpnosti, enakosti med spoloma in prijateljstva med vsemi narodi, etničnimi, narodnimi in verskimi skupinami in osebami staroselskega porekla;
- e) h krepitvi spoštovanja do naravnega okolja.

2. Nobene določbe tega ali 28. člena ni dovoljeno razlagati tako, kot da bi posameznikom ali organom kratila pravico ustanavljanja in upravljanja izobraževalnih ustanov; pogoj je le, da so spoštovana načela iz 1. točke tega člena in da je izobrazba, ki jo dajejo take ustanove, v skladu z minimalnimi normami, ki jih lahko predpiše država.

Ela Cvetko, Zoja Kovačič, Erik Kampus, Žan Luka Flejšinger, 1.b

30. člen

V tistih državah, v katerih živijo etnične, verske ali jezikovne manjšine ali osebe staroselskega porekla, otroku, ki pripada taki manjšini ali ki je staroselec, ne sme biti vzeta pravica, da skupaj z drugimi člani svoje skupine uživa svojo lastno

kulturo, izpoveduje in izraža svojo lastno vero in da uporablja svoj lastni jezik.

31. člen

1. Države pogodbenice priznavajo otrokovo pravico do počitka in prostega časa, do igre in razvedrila, primernega otrokovi starosti, in do prostega udeleževanja kulturnega življenja in umetnosti.
2. Države pogodbenice spoštujejo in podpirajo otrokovo pravico polno se udeleževati kulturnega in umetniškega življenja in spodbujajo zagotavljanje ustreznih in enakih možnosti kulturnega, umetniškega, razvedrilnega in prostočasnega udejstvovanja.

32. člen

1. Države pogodbenice priznavajo otrokovo pravico do zaščite pred ekonomskim izkoriščanjem in pred opravljanjem kateregakoli dela, ki je lahko nevarno ali ki moti otrokovo šolanje ali škodi njegovemu zdravju ali telesnemu, umskemu, duhovnemu, nravstvenemu ali družbenemu razvoju.

2. Države pogodbenice bodo z zakonodajnimi, upravnimi, družbenimi in vzgojnimi ukrepi zagotovile uresničevanje tega člena. V ta namen in v skladu z ustreznimi določbami drugih mednarodnih aktov bodo države pogodbenice še posebej:

- a) določile najnižjo starostno mejo, pri kateri je dovoljeno zaposlovanje;
- b) določile ustrezne predpise o številu delovnih ur in o pogojih zaposlovanja;
- c) določile ustrezne kazni in druge sankcije, s katerimi bodo zagotovile učinkovito uveljavljanje tega člena.

33. člen

Države pogodbenice bodo z vsemi ustreznimi ukrepi, všteti zakonodajne, upravne, družbene in vzgojne ukrepe, zaščitile otroke pred nezakonito uporabo mamil in psihotropnih snovi, kot so določene v ustreznih mednarodnih pogodbah, in preprečile uporabo otrok pri nezakoniti proizvodnji in trgovini s takšnimi snovmi.

Iva Arnuš, Nena Preac, Lara Liza Kegl, 1.a

34. člen

Države pogodbenice se zavezujejo, da bodo otroka zavarovale pred vsemi oblikami spolnega izkoriščanja in spolnih zlorab. V ta namen bodo države pogodbenice še posebej sprejele vse ustrezne državne, bilateralne in multilateralne ukrepe, s katerimi bodo preprečile:

- a) napeljevanje ali siljenje otroka h kakršnikoli nezakoniti spolni dejavnosti;
- b) izkoriščanje otrok v prostituciji ali drugih nezakonitih spolnih dejavnostih;
- c) izkoriščanje otrok v pornografskih predstavah in gradivih.

35. člen

Države pogodbenice bodo z ustreznimi državnimi, bilateralnimi in multilateralnimi ukrepi preprečile ugrabitve, prodajo ali trgovanje z otroki v kakršnekoli namene ali v kakršnikoli obliki.

36. člen

Države pogodbenice bodo otroka varovale pred vsemi oblikami izkoriščanja, ki mu v kakršnemkoli pogledu škoduje.

37. člen

Države pogodbenice bodo zagotovile, da :

a) noben otrok ne bo izpostavljen mučenju ali drugemu okrutnemu, nečloveškemu ali ponižujočemu ravnanju ali kaznovanju. Tako smrtna kazen kot dosmrtni zapor brez možnosti pomilostitve naj se ne izrekata za kazniva dejanja, ki so jih storile osebe, ki še niso dopolnile osemnajst let;

Nejc Kosič, 5 let

b) nobenemu otroku ne bo nezakonito ali samovoljno odvzeta prostost. Otrok sme biti prijet, priprt ali zaprt v skladu z zakoni in le v skrajnem primeru ter za najkrajši potreben čas;

c) se bo z vsakim otrokom, ki mu je bila odvzeta

prostost, ravnalo človeško in s spoštovanjem dostojanstva, ki je neločljivo od človekove osebnosti, ter na način, ki upošteva potrebe oseb njegove starosti. Še posebej mora biti vsak otrok, ki mu je bila odvzeta prostost, ločen od odraslih, razen, če smatra, da je to v nasprotju z njegovimi

Adelina Roroka, 8.a

Tan Vnuk, 7.b

interesi, in imeti, razen v izjemnih okoliščinah, pravico preko dopisovanja ali obiskov vzdrževati stike s svojo družino;

d) bo imel vsak otrok, ki mu je bila odvzeta prostost, takojšen dostop do pravne in druge ustrezne pomoči ter pravico pred sodiščem ali drugim pristojnim, neodvisnim in nepristranskim organom izpodbijati zakonitost odvzema njegove prostosti ter pravico do takojšnje odločitve o kateremkoli takšnem ukrepu.

Sofija Fomina, 8.b

38. člen

1. Države pogodbenice se zavezujejo, da bodo spoštovale in zagotavljale spoštovanje na otroka se nanašajočih načel mednarodnega humanitarnega prava, ki je zanje veljavno v oboroženih spopadih.
2. Države pogodbenice bodo z vsemi možnimi ukrepi zagotovile, da osebe, ki še niso dopolnile petnajst let, ne bodo neposredno sodelovale v sovražnostih.

Jaka Mlekuž, 6. c

3. Države pogodbenice ne bodo v svoje oborožene sile rekrutirale nobene osebe, ki še ni dopolnila petnajst let. Pri rekrutiranju tistih, ki so že dopolnili petnajst let, vendar še niso stari osemnajst let, si bodo države pogodbenice prizadevale dati prednost tistim, ki so starejši.

nečloveškega ali ponižujočega ravnanja ali kaznovanja ali oboroženih spopadov, in njegovo ponovno vključitev v družbo. Takšno okrevanje in ponovno vključevanje v družbo mora potekati v okolju, ki krepi otrokovo zdravje, samospoštovanje in dostojanstvo.

40. člen

1. Države pogodbenice priznavajo pravico vsakega otroka, ki je osumljen, obtožen ali spoznan za krivega kršenja kazenskega zakona, da z njim ravnajo na način, ki je v skladu z razvijanjem otrokovega občutka za dostojanstvo in vrednost, ki krepi otrokovo spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin drugih in ki upošteva njegovo starost ter zaželeno spodbujanje njegove ponovne vključitve v družbo in prevzemanje dejavne vloge v njej.

2. V ta namen in upošteva je ustrezne določbe mednarodnih aktov, bodo države pogodbenice še posebej zagotovile da:

a) noben otrok ne bo osumljen, obtožen ali spoznan za krivega kršenja kazenskega zakona zaradi dejanj ali opustitve, ki v času storitve

po notranji ali mednarodni zakonodaji niso pomenile kaznivega dejanja;

b) je vsakemu otroku, ki je osumljen ali obtožen kršenja kazenskega zakona, zajamčeno vsaj naslednje:

(I) da velja za nedolžnega, dokler ni njegova krivda dokazana v skladu z zakonom;

(II) da je takoj in neposredno in, če je potrebno, prek staršev ali zakonitih skrbnikov seznanjen z obtožbami proti njemu ter da ima pri pripravi in predstavitvi svoje obrambe pravno in drugo ustrezno pomoč;

(III) da o njegovem primeru nemudoma odloča pristojni neodvisni in nepristranski organ ali sodno telo v poštenem postopku v

skladu z zakonom, ob prisotnosti pravne ali druge ustrezne pomoči in staršev ali zakonitih skrbnikov, razen če se smatra, da to ni v otrokovem interesu, posebej upošteva njegovo starost ali položaj;

(IV) da ni prisiljen pričati ali priznati krivde; da zasliši ali zahteva zaslišanje obremenilnih prič in da doseže udeležbo in zaslišanje prič v svojo korist ob enakih pogojih;

(V) da če se presodi, da je prekršil kazensko pravo, to odločitev in katerekoli iz nje izhajajoče ukrepe preizkusi višji pristojni, neodvisni in nepristranski organ ali sodno telo v skladu z zakonom;

(VI) da ima otrok brezplačno pomoč tolmača, če ne razume ali govori jezika, ki se uporablja pred sodiščem;

(VII) da je v vseh fazah postopka zajamčeno popolno spoštovanje njegove zasebnosti.

3. Države pogodbenice si morajo prizadevati pospeševati sprejemanje zakonov in postopkov ter ustanavljanje organov in ustanov, posebej namenjenih otrokom, ki so osumljeni, obtoženi ali spoznani za krive kršenja kazenskega prava, še posebej pa pospeševati:

a) določanje najnižje starosti, do katere se domneva, da otroci niso sposobni kršiti kazenskega prava;

b) kadarkoli je primerno ali zaželeno, ukrepe za obravnavanje takih otrok brez zatekanja k sodnim postopkom, ob pogoju, da je zajamčeno popolno spoštovanje človekovih pravic in zakonske zaščite.

Hana Štojs, 6.b

4. Na voljo naj bodo različne možnosti, kot so skrb, svetovanje, nadzor, pravno svetovanje, pogojen odpust kazni, rejništvo, izobraževanje in programi poklicnega usposabljanja ter druge alternative institucionalnih skrbi, ki zagotavljajo, da se otroke obravnava na način, primeren njihovi blaginji in v skladu tako z njihovimi razmerami kakor tudi s prestopkom.

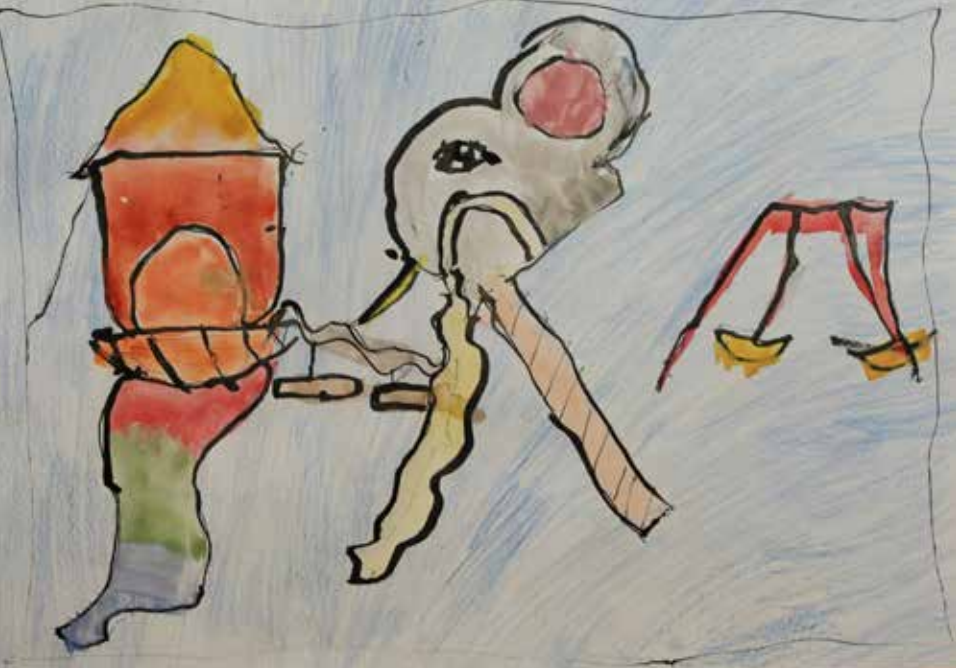

41. člen

Nič iz te Konvencije ne bo vplivalo na katerokoli določbo, ki je ugodnejša za uresničitev otrokovih pravic in ki je lahko vsebovana v:

- a) zakonodaji države pogodbenice; ali
- b) mednarodnem pravu, veljavnem za to državo.

Ana Antunović, 3.lb

II. DEL

42. člen

Države pogodbenice se zavezujejo, da bodo z načeli in določbami te Konvencije z ustreznimi in učinkovitimi sredstvi najširše seznanile tako odrasle kot otroke.

43. člen

1. Z namenom preverjanja napredka, ki so ga države pogodbenice dosegle pri uresničevanju s to Konvencijo prevzetih obveznosti, se ustanavlja Odbor za otrokove pravice, ki bo izvrševal spodaj navedene naloge.

2. Odbor sestavlja deset strokovnjakov visokega moralnega ugleda in priznanih sposobnosti na področju, na katero se nanaša ta Konvencija.

Člane Odbora izberejo države pogodbenice izmed svojih državljanov, pri čemer se upošteva pravična zemljepisna porazdelitev, kakor tudi glavni pravni sistemi; svojo funkcijo opravljajo v osebnem svojstvu.

3. Člani Odbora se volijo s tajnim glasovanjem s seznama oseb, ki jih predlagajo države pogodbenice. Vsaka država pogodbenica sme predlagati enega izmed svojih državljanov.

4. Prve volitve v Odbor morajo biti najkasneje šest mesecev po dnevu, ko začne veljati ta Konvencija, in nato vsako drugo leto. Najmanj štiri mesece pred dnevom vsakih volitev generalni sekretar Združenih narodov države pogodbenice pisno pozove, naj mu v dveh mesecih sporočijo

Svetla Strnad Ornik, 3.b

Brainobrain

imena svojih kandidatov. Generalni sekretar nato sestavi abecedni seznam vseh tako predlaganih, pri čemer navede, katere države pogodbenice so jih predlagale, in ga predloži državam pogodbenicam te Konvencije.

5. Volitve potekajo na sestanku držav pogodbenic, ki ga generalni sekretar skliče v sedežu Združenih narodov. Na teh sestankih, na katerih tvorita kvorum dve tretjini držav pogodbenic, so za člane Odbora izvoljeni tisti kandidati, ki dobijo največ glasov in absolutno večino predstavnikov navzočih držav pogodbenic, ki glasujejo.

6. Člane Odbora volijo za štiri leta. Če so vnovič predlagani, so lahko znova izvoljeni. Petim od članov, ki so bili izvoljeni na prvih volitvah,

mandat poteče po dveh letih. Imena teh petih članov predsedujoči sestanka določi z žrebom neposredno po opravljenih prvih volitvah.

7. Če kak član Odbora umre ali odstopi ali izjavi, da iz kakršnegakoli drugega razloga ne more več opravljati svojih dolžnosti v Odboru, država pogodbenica, ki je tega člana predlagala, izmed svojih državljanov izbere drugega strokovnjaka, ki to funkcijo opravlja do konca mandata, če to Odbor odobri.

8. Odbor si predpiše svoj poslovnik.

9. Odbor voli svoje funkcionarje na dve leti.

10. Redni sestanki Odbora potekajo v sedežu Združenih narodov ali na kateremkoli drugem primernem kraju, ki ga določi Odbor. Odbor se praviloma sestaja enkrat letno. Dolžino sestankov Odbora določijo in, če je potrebno, ponovno pretehtajo na sestanku držav pogodbenic te Konvencije, vendar po odobritvi Generalne skupščine.

11. Generalni sekretar Združenih narodov Odboru zagotovi osebje in pogoje, potrebne za učinkovito izvrševanje nalog, ki mu jih določa ta Konvencija.

12. Člani Odbora, ustanovljenega v skladu s to Konvencijo, z odobritvijo Generalne skupščine prejemajo nadomestila iz sredstev Združenih narodov ob pogojih, ki jih lahko določi Generalna skupščina.

44. člen

1. Države pogodbenice se zavezujejo, da bodo preko generalnega sekretarja Združenih narodov Odboru poročale o ukrepih, ki so jih sprejele za uveljavitev tu priznanih pravic, in o napredku, ki so ga dosegle pri uživanju teh pravic:

a) v dveh letih, odkar je za posamezno državo začela veljati ta Konvencija;

b) nato pa vsakih pet let.

2. Poročila v skladu s tem členom navajajo morebitne dejavnike in težave, ki ovirajo izpolnjevanje obveznosti, ki jih narekuje ta Konvencija. Poročila morajo vsebovati tudi zadostne informacije, ki Odboru omogočijo vsestranski vpogled v uresničevanje te Konvencije v posamezni državi.

3. Državi pogodbenici, ki je Odboru dostavila izčrpno prvotno poročilo, v nadaljnjih poročilih v skladu s točko 1.b tega člena ni treba ponavljati osnovnih informacij, ki jih je že predložila.

4. Odbor lahko od države podpisnice zahteva dodatne informacije o uresničevanju te Konvencije.

5. Odbor preko Ekonomskega in socialnega sveta Generalni skupščini vsaki dve leti predloži poročilo o svojem delu.
6. Države pogodbenice bodo poskrbele, da bodo njihova poročila široko dostopna javnosti v njihovih lastnih državah.

Halili Erblin, Mehmeti Elma, Hero Amira, 5.b

45. člen

Da bi pospešili učinkovito uresničevanje Konvencije in spodbudili mednarodno sodelovanje na področju, ki ga ta Konvencija obravnava:

- a) imajo specializirane agencije, Sklad Združenih narodov za pomoč otrokom in drugi organi Združenih narodov pravico biti zastopani pri obravnavanju uresničevanja tistih določb te Konvencije, ki sodijo v okvir njihovih pristojnosti. Če se mu zdi primerno, lahko Odbor prosi specializirane agencije, Sklad Združenih narodov za pomoč otrokom in druge pristojne organe za strokovni nasvet glede uresničevanja Konvencije na področjih, ki sodijo v okvir njihovih pooblastil. Odbor lahko specializirane agencije, Sklad Združenih narodov za pomoč otrokom in druge organe Združenih narodov prosi, da mu predložijo poročila o uresničevanju te Konvencije na področjih, ki sodijo v okvir njihovih dejavnosti;
- b) lahko Odbor, če se mu zdi primerno, specializiranim agencijam, Skladu Združenih narodov za pomoč otrokom in drugim pristojnim organom posreduje katerokoli poročilo države pogodbence, ki vsebuje zahtevo ali kaže potrebo po strokovnem nasvetu ali pomoči, skupaj s svojimi morebitnimi opaznanji in predlogi o teh zahtevah in potrebah;
- c) Odbor lahko Generalni skupščini priporoči, da od generalnega sekretarja zahteva, naj v njegovem

imenu izdelava študije o konkretnih vprašanjih v zvezi z otrokovimi pravicami;

d) Odbor lahko na podlagi informacij, ki jih je prejel v skladu s 44. in 45. členom te Konvencije, oblikuje te predloge in splošna priporočila. Take predloge in splošna priporočila posreduje vsaki prizadeti državi pogodbenici in o njih poroča Generalni skupščini skupaj z morebitnimi komentarji držav pogodbenic.

III. DEL

46. člen

Ta Konvencija je odprta za podpis vsem državam.

47. člen

Ta Konvencija mora biti ratificirana.

Ratifikacijske listine se položijo pri generalnem sekretarju Združenih narodov.

48. člen

Ta Konvencija bo ostala odprta za pristop vsaki državi. Pristopne listine se položijo pri generalnem sekretarju Združenih narodov.

49. člen

1. Ta Konvencija začne veljati trideseti dan po dnevu, ko je pri generalnem sekretarju Združenih narodov položena dvajseta ratifikacijska ali pristopna listina.

2. Za vsako državo, ki to Konvencijo ratificira ali k njej pristopi po položitvi dvajsete ratifikacijske ali pristopne listine, Konvencija začne veljati trideseti dan po tem, ko taka država položi ratifikacijske ali pristopne listine.

50. člen

1. Vsaka država pogodbenica lahko predlaga amandma in ga predloži generalnemu sekretarju Združenih narodov. Generalni sekretar nato predloženi amandma pošlje vsem državam pogodbenicam skupaj z zahtevo, naj izjavijo, ali želijo sklicanje konference držav pogodbenic, ki bi razpravljala in glasovala o predlogih. Če se v štirih mesecih od dneva obvestila najmanj tretjina držav pogodbenic izreče za konferenco, jo generalni sekretar skliče pod okriljem Združenih narodov. Vsak amandma, ki ga sprejme večina držav pogodbenic, ki so bile na konferenci navzoče in so glasovale, je treba predložiti v odobritev Generalni skupščini Združenih narodov.

2. Amandma, sprejet v skladu s 1. točko tega člena, začne veljati, ko ga odobri Generalna skupščina Združenih narodov in ko ga države pogodbenice sprejmejo z dvotretjinsko večino.

3. Ko amandma začne veljati, je obvezen za tiste države pogodbenice, ki so ga sprejele, ostale države pogodbenice pa ostanejo zavezane z določbami te Konvencije in s katerimkoli pred tem sprejetim amandmajem.

51. člen

1. Generalni sekretar Združenih narodov sprejema in vsem državam pošilja besedila pridrzkov, ki jih države navedejo ob ratifikaciji ali pristopu.

2. Pridrški, ki niso v skladu s cilji in nameni te Konvencije, niso dopustni.

3. Pridržek je moč kadarkoli umakniti z ustreznim obvestilom generalnemu sekretarju Združenih narodov, ki nato obvesti vse države. Tako obvestilo začne veljati eno leto po dnevu, ko je generalni sekretar prejel obvestilo.

52. člen

Država pogodbenica lahko to Konvencijo odpove s pisno notifikacijo, naslovljeno na generalnega sekretarja Združenih narodov. Odpoved začne veljati eno leto po dnevu, ko je generalni sekretar prejel notifikacijo.

53. člen

Generalni sekretar Združenih narodov je izbran, da hrani to Konvencijo.

54. člen

Izvirnik te Konvencije, katere arabsko, kitajsko, angleško, francosko, rusko in špansko besedilo so enako avtentična, je shranjen pri generalnem sekretarju Združenih narodov.

Da bi to potrdili, so spodaj podpisani, za to po predpisih pooblašteni, podpisali to Konvencijo.

Vir: <http://www.varuh-rs.si/pravni-okvir-in-pristojnosti/mednarodni-pravni-akti-s-podrocja-clovekovih-pravic/organizacija-zdruzenih-narodov/konvencija-o-otrokovih-pravicah-ozn/>

Mala knjiga - velika vsebina: Knjižici na pot

Lokalna skupnost ima mnogo nalog ena med njimi je tudi, da skrbi za krepitev in promocijo zdravja prebivalcev na svojem območju.

V letu 2017 je Mestna občina Maribor v okviru razpisa za sofinanciranje neprofitnih programov za krepitev zdravja prebivalstva na območju Mestne občine Maribor, ki spodbujajo procese promocije, varovanja, krepitev, izobraževanja in ohranjanja zdravja celotne populacije in niso financirani kot redna dejavnost javnih služb na področju zdravstva, vključila tudi program naslovne knjižice.

Idejni avtorji, ustvarjalci, povezovalci in vsi sodelujoči so pred seboj imeli cilj, da v našem mestu skušajo ustvarjati pogoje za zdravo in varno življenje otrok, da sledijo Konvenciji o otrokovih pravicah h kateri smo zavezani.

Zdravo in varno otroštvo je pogoj za nastanek in obstanek uspešne, dolgožive družbe, ki ne izključuje posameznikov ali specifičnih skupin prebivalcev ampak vključuje empatijo in radoživost.

Z radovednostjo pogledjmo na naslednje strani in na zadnji strani z zadovoljstvom prikrajmamo se zamislimo, ocenimo, kaj smo osebno in kot mesto pridobili.

Lilijana Zorko

vodja Sektorja za zdravstvo in socialno varstvo

Otrokovim pravicam na pot

Iskreno sem vesel, da je ugledala luč sveta tako pomembna publikacija kot je Konvencija o otrokovih pravicah z opisi Unicefovega projekta Varnih točk. Takšna knjižica je praktični pripomoček za vse, ki delajo z otroki, za lokalne skupnosti, nevladne organizacije in pravzaprav za vsakega posameznika, tako odraslega kot otroka.

V današnjem hitrem tempu življenja je pomembno, da upoštevamo koristi otrok in jim stojimo ob strani, da se čutijo varne in spoštovane, ne glede na raso, barvo, spol, jezik, veroizpoved. Posebno nalogo na tem področju lahko opravimo župani, saj lahko z ukrepi na lokalnem nivoju zagotavljamo varno okolje za rast, razvoj in svobodno igro otrok. V občini Hoče-Slivnica z veseljem podpiramo projekte namenjene otrokom in mladim, ker se zavedamo, da na mladih svet stoji. Seveda ob podpori odraslih. Pri nas se zavedamo, da j potrebno vlagati v programe za mlade, jih spodbujati in jim zagotavljati prostor za udejstvovanje, tako v šolskem in občinskem prostoru. Imamo dve šoli (in eno podružnično), ki skrbijo, da nemoteno poteka elementarno izobraževanje mladih občanov. Obe šoli tesno sodelujeta z občinskim vodstvom in tako imamo omogočen direktni prenos informacij o počutju otrok in mladostnikov v času šolanja.

Otrokom in mladim je poleg šole pomemben tudi prosti čas. V njihovem prostem času zagotavljamo ogromno športnih in kulturnih dejavnosti. Sofinanciramo številna lokalna društva, ki v programe vključujejo mlade in jih povezujejo tudi z ostalimi generacijami. Medgeneracijsko povezovanje je tisto, ki je, po našem mnenju, ključ do uspešne zgodbe in kvalitetnega sobivanja. Tudi pri nas deluje po sistemu »dam daš«. Mladi prispevajo iskriivi zagon in starejši prispevajo izkušnje in znanje. Kombinacija vseh pozitivnih mešanih generacij pripelje do neverjetnih učinkov.

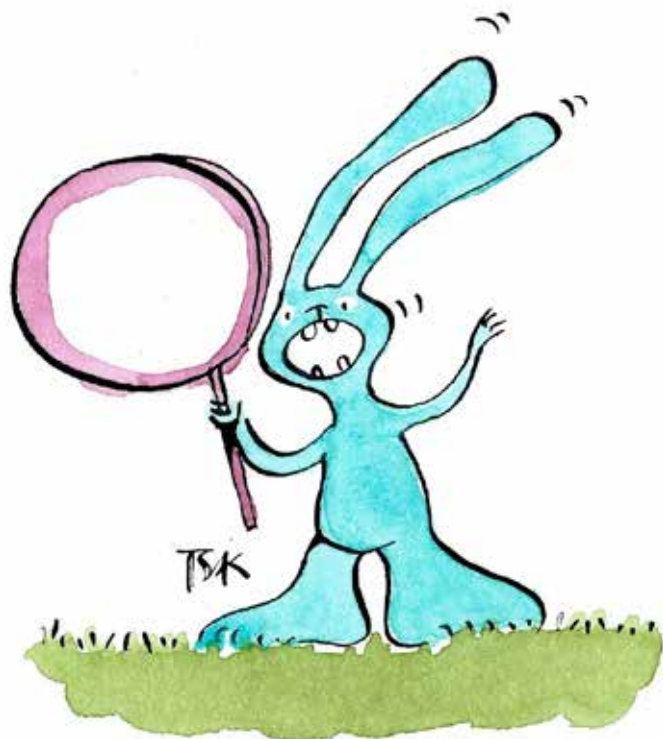
Zavedamo pa se, da je tako v času šolskega pouka, kot tudi v njihovem prostem času, pomembna varnost otrok. Osnovna varnost se seveda začne doma. Lokalno okolje pa je tisto, ki je dolžno zagotavljati pogoje za njihovo varnost. Zato smo v občini z veseljem pristopili k projektu Unicefovih varnih točk. Vedno več jih ponujamo in veseli nas, da jih otrokom ni potrebno prepogosto koristiti. Varne točke so tudi v naši občini varen in prijeten prostor, kamor se lahko otroci in mladi zatečejo ter se pogovorijo o svoji težavi ali pa zgolj razrešijo dvom, če je njihova stiska resna težava. Pomembno je, da so Varne točke prostor, ki omogoča anonimnost, saj nihče ne ve, da se je nekdo tja zatekel v stiski. Posebna modra nalepka je izpostavljena tudi na občinski zgradbi. Tako smo tudi občinsko vodstvo približali vsem generacijam uporabnikov.

Mladim poleg aktivnosti zagotavljamo tudi prostore za druženje. Največji je interes za koriščenje športnih objektov in veseli nas, da mladi, skupaj z ostalimi generacijami, organizirano sproščajo energijo in pri tem dosegajo zavidljive rezultate na športnem področju. Ničkolikokrat prenesejo dober glas občine po državi in širše. Ponosni smo na vsakega posameznika in na vse ekipe. Naša občina je mlada občina, tudi zato, ker imamo zelo velik prirast prebivalstva. Mlade razumemo in logična posledica je, da smo se lotili kopice projektov, ki so pomembni za mlade. Pripravili smo Poletni tabor za otroke in mladostnike, inovacijo Otroški občinski svet, mladim podjetnikom ponujamo finančne spodbude, v naši občini se odvija največji festival elektronske glasbe na prostem – Stellarbeat, vsako leto povečamo fond za štipendije. Smo tudi ponosni nosilci certifikata Mladim prijazna občina in nagrado HORUS 2017.

Zadovoljni otroci in mladostniki nam dajejo energijo in elan, da še naprej delamo v smeri korenitega lokalnega razvoja. Mladi so gonilo razvoja v obliini in dobro je, da za njih primerno poskrbimo in jim zagotavljamo varnost in toplino. Čestitke ob izidu publikacije in se veselimo nadaljnjih skupnih projektov za otroke in mlade. Vsem bralcem pa želimo prijetno branje koristne brošure. Vse dobro.

Dr. Marko Soršak, župan

Občina Hoče Slivnica

Dostop do pitne vode je naša pravica

Kljub temu, da brez vode ni življenja, se njenega vsestranskega pomena velikokrat sploh ne zavedamo. A vemo, da je imela velik pomen že pri oblikovanju zemeljskega površja in začetku razvoja življenja na Zemlji.

Raziskave kažejo, da redno pitje vode pozitivno vpliva na naš organizem. Utrujenost, šibkost mišic, zaspanost in glavobol so pogosto posledica dehidracije, za katero pa je, kot vemo, kriva premajhna količina popite tekočine. Seveda se količina vode, ki bi jo naj dnevno vnesli v telo razlikuje glede na spol, starost ter fizično in psihično stanje posameznika.

Voda kot dobrina življenjskega pomena je javno dobro, kar je vpisano tudi v ustavo. Prav bi bilo, da tako tudi ostane. Slovenska voda je kakovostna in bolj kot bi postajala redka, bolj bi rastli apetiti multinacionalk po privatizaciji, kar nam, po evropskih izkušnjah, ne bi prineslo nič pozitivnega.

Vsakemu od nas bi morala biti zagotovljena zadostna količina pitne vode. Združeni narodi ocenjujejo, da človek dnevno potrebuje najmanj petdeset litrov vode. Vemo, da je v razvitem svetu, za osebne namene, dejanska količina porabljenе vode bistveno višja. Prebivalec Slovenije v povprečju porabi 117 litrov vode na dan, kar je v primerjavi z ostalimi razvitimi evropskimi državami, še kljub temu malo. Hkrati je pomembno, da je pitna voda kakovostna. V Mariborskem vodovodu izvajamo redne nadzore kakovosti vode, ki jo distribuiramo ter tako dolgoročno zagotavljamo kakovostno pitno vodo vsem našim odjemalcem, ki jih je danes že več kot 220.000.

Voda igra pomembno vlogo pri ohranjanju dostojanstva. Prav tako omogoča higieno, ki je bistvenega pomena za dobro zdravstveno stanje. Predvsem prebivalci manj razvitih držav velikokrat trpijo zaradi nevdržnih razmer vezanih na pomanjkanje pitne vode. Prav zato je eden izmed pomembnejših ciljev svetovnih zdravstvenih organizacij zgraditi varne vodooskrbne sisteme od vodnjakov pa do bolj dovršenih sistemov. Posledica pitja okužene vode velikokrat vodi v akutne in kronične bolezni ter v nerazvitih državah velikokrat, žal, tudi v smrt.

Podnebne spremembe negativno vplivajo na vire pitne vode. Tveganje za onesnaženje sladkovodnih virov povečujejo tudi emisije toplogrednih plinov. V kombinaciji s povečanim povpraševanjem po pitni vodi, se upravljavci z vodnimi viri tako spopadamo z ogromnimi izzivi, kako zagotoviti varno pitno vodo v zadostnih količinah čim večjemu številu ljudi. V Mariborskem vodovodu se trudimo, da nam to uspeva, hkrati pa smo ponosni, da je kristal naše pitne vode eden izmed lepših, ne zgolj v slovenskem, ampak tudi evropskem merilu.

Danilo Burnač, mag. ekon. in poslovnih ved, direktor
Mariborski vodovod

Mala knjiga – velika vsebina

Otroci, so igrivi, radovedni, nerodni,...

Izobrazba je temeljna pravica za vse otroke (28. in 29. člen Konvencije o otrokovih pravicah).

Izhodišče vseh dejavnosti v vrtcu je otrok s svojimi potrebami, načinom doživljanja in spoznavanjem sveta. Globalni cilji predšolske vzgoje so v Kurikulu za vrtce povezani z gibalnim, čustvenim, socialnim in spoznavnim vidikom razvoja otrokove osebnosti, hkrati pa ustvarjajo možnosti za zagotavljanje specifičnih potencialov otrok in njihovih potreb.

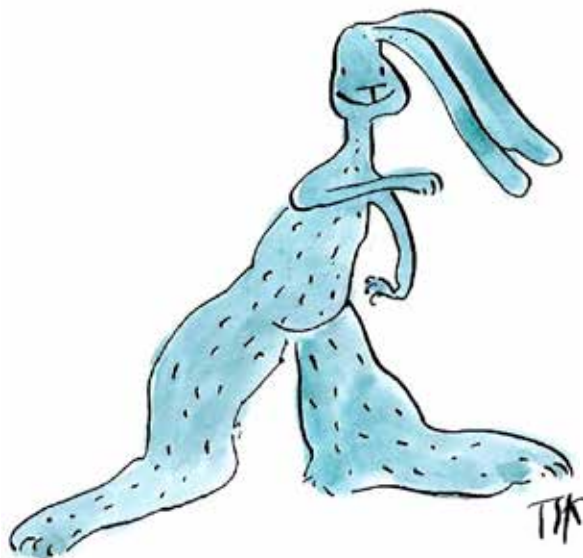
Vzgojno delo je zasnovano na podlagi novih znanj stroke in pristopov s področja predšolske vzgoje. Temelji na otrokovih potrebah, interesih, kjer otrok lahko izrazi svoja močna in šibka področja. Učenje poteka v okolju, ki je do otroka prijazno, ob vsebinah, ki so za otroka smiselne in v katerih odkriva resnične probleme ter v interakciji z odraslimi in otroki. V takem učnem procesu lahko ohranjamo in krepimo dispozicije za učenje ter razvijamo sposobnosti in lastnosti, ki so ključne za razvoj in življenje vsakega otroka.

V vrtcu si otrok pridobiva nova znanja in sposobnosti, dopolnjuje že usvojena znanja in jih nadgrajuje. Otrok si pridobiva izkušnje, sprošča domišljijo in ustvarja po svojih interesi na različnih področjih. Ob tem se uči sistematičnosti, navaja se na zahteve in obveznosti. Uči se medsebojnega sodelovanja, skupnega uspeha in tudi neuspeha. Ob kvalitetni predšolski vzgoji se otroku širi njegovo intelektualno področje, prinaša mu nove izkušnje, bogati se njegov besedni zaklad.

... in razumeti otroka je pot, ki nas vodi pri delu v vrtcu.

Branka Šamec, prof. ped. in soc.

ravnateljica vrtca Pobrežje Maribor, Predsednica Skupnosti vrtcev Maribor

Življenje otrok in mladostnikov v Mladinskem domu Maribor

Mladinski dom Maribor je namenjen otrokom in mladostnikom oz. dekletom in fantom, v starosti od 8 do 18 let in več, ki imajo čustvene in vedenjske težave in iz različnih razlogov ne morejo živeti s starši v matičnih družinah. Povprečno živi na leto 55 otrok in mladostnikov v osmih stanovanjskih skupinah, dveh vzgojnih skupinah in dveh mladinskih stanovanjih. Slednje je Mladinski dom Maribor v preteklih letih pridobil s pomočjo najstarejšega rotarijskega kluba – Rotary kluba Maribor (eno je fantovsko in eno dekliško) in v njih polnoletni mladostniki prebivajo po 18. letu. Običajno imajo nizko samopodobo in imajo težave pri vključevanju v običajno življenjsko okolje. V stanovanjskih skupinah Mladinskega doma Maribor ostajajo otroci in mladostniki toliko časa, da zaključijo vzgojno-izobraževalni proces. Vzgojitelji in gospodinje v stanovanjskih skupinah s svojo 24-urno prisotnostjo skozi vse leto zagotavljajo izvajanje vzgojnega procesa, kot izhodišče za spodbudno odraščanje otrok in mladostnikov z vsemi njihovimi odgovornostmi, pravicami in dolžnostmi. Vzgojne skupine so mešane po spolu in starosti (v skupini so osnovnošolci in srednješolci). Način življenja in dela v posamezni stanovanjski skupini poteka v skladu z načeli družinske vzgoje, individualizacije, pozitivne usmerjenosti in timskega dela. V Mladinskem domu Maribor smo začeli v letošnjem letu izvajati projekt »Celostne obravnave otrok s čustvenimi in vedenjskimi motnjami v vzgojnih zavodih«. V okviru projekta deluje Strokovni center Mladinski dom Maribor, kot funkcionalna mreža različnih oblik nudenja pomoči otrokom in mladostnikom in njihovim družinam, v povezavi z zunanjimi strokovnjaki. Od leta 2016 deluje v okviru Mladinskega doma Maribor tudi »Poldnevni center«, vsak dan od 12. do 18. ure, kamor CSD in šolske svetovalne službe napotijo otroke, v primeru učnih težav v šoli ali ugotovljenih težav v družini. S pomočjo prostovoljcev iz Magdalenske mreže Infopeke nudimo otrokom in mladostnikom učno pomoč, delavnice za trening socialnih

veščin, trening učenja, ipd. T. i mobilni socialni pedagog nudi spremstvo otrok in mladostnikov z najtežjimi oblikami čustvenih in vedenjskih motenj ter jih spremlja v šolo in iz šole ter je z njim prisoten tudi pri pouku. Na novo deluje tudi Sprejemna diagnostična skupina, katere namen je v čim krajšem času najti najboljšo rešitev za otroka ali mladostnika. Otroci bi morali uživati posebno varstvo in skrb. Žal to v mnogih primerih ni tako. Posebnega varstva države so deležni tisti otroci in mladostniki, za katere starši ne zmorejo ali nočejo skrbeti, ki nimajo staršev ali so brez ustrezne družinske oskrbe. To lahko preberemo tudi v konvenciji Združenih narodov o otrokovih pravicah, katere podpisnica je tudi Slovenija. Publikacijo, ki je nastala v okviru projekta »mala KNJIGA – VELIKA vsebina« z veseljem podpiramo, saj smo prepričani, da lahko več vednosti, predvsem pa zavedanja o otrokovih pravicah in dolžnostih, pripomore k skrbi za otroka v vseh fazah njegovega odraščanja.

Ivan Dobaj, ravnatelj
Mladinski dom Maribor

Mladi humanitarci za mlade

Rotaract klub Maribor je humanitarno društvo, ki združuje mlade iz mariborskega območja. Smo del mednarodne organizacije, ki združuje preko 6500 klubov v 180 državah sveta, kar pomeni 180.000 mladih med 18. in 30. letom starosti, ki sledijo rotarijski ideji o boljšem svetu in boljših ljudeh.

Rotaract klubi so del globalnega prizadevanja, da bi na svetu zavladala mir in mednarodno razumevanje. To prizadevanje se začne na ravni lokalne skupnosti, vendar njegov domet ne pozna meja. Rotaractovci imajo dostop do številnih virov Rotary International. Rotary International zagotavlja administrativno podporo, ki Rotaract klubom pomaga k uspehu.

Rotary je nepolitična, neverska in neprofitna svetovna organizacija. Združuje uspešne ljudi različnih profesionalnih klasifikacij, ki se želijo udeleževati na dobrodelnem področju in so zavezani humanitarni miselnosti.

Za organizacijo so značilna visoka etična načela v poklicnem in zasebnem življenju. Moto organizacije je: »Služiti nesebično – pomagati tistim, ki so pomoči potrebni,« njen simbol pa zlato nazobčano kolo.

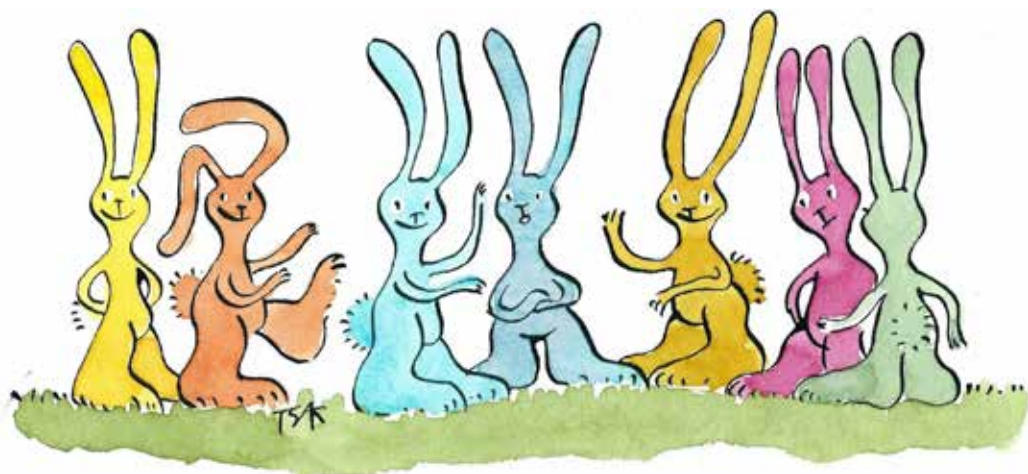
Vse naše dogodke, akcije in ostale aktivnosti organiziramo z namenom pomagati tistim, ki pomoč potrebujejo. Otroci predstavljajo skupino populacije, ki je še posebej občutljiva in veliko krat prikrajšana. Tako smo že nemalo krat pomagali otrokom iz našega lokalnega okolja.

Zelo dobro sodelujemo z Mladinskim domom Maribor, ki skrbi za otroke od 8. do 18. leta starosti, kar nekaj donacij smo že namenili Fundaciji Leona Štuklja, ki nagraduje uspešne šolarje in jim omogoča boljši napredek in razvoj. Pomagali smo tudi družinam z otroci, ki so imeli motnje v razvoju.

Zaradi vsega zgoraj naštetega podpiramo ta projekt, saj vemo da bomo le s skupnimi močmi uspeli izboljšati življenja otrok. Podpiramo vsako prizadevanje za dvig strpnosti, nudenje pomoči in spoštovanje pravic drugih, saj so to tudi eni izmed ciljev Rotaract kluba Maribor.

Miha Štruc

predsednik Rotaract kluba Maribor

Unicefova projekta Otrokom prijazna mesta in Varne točke

UNICEF Slovenija s projektom v lokalnem okolju spodbuja razvijanje mesta po meri otrok, ki je prijazno in varno, z urejenimi otroškimi igrišči in zelenicami, z izboljšano varnostjo za otroke v prometu, možnostjo za participacijo najmlajših občanov. S tem nazivom se ponaša tudi Mestna občina Maribor. Velika ovira pri zagotavljanju otrokom prijaznega okolja je predvsem nizko zavedanje o potrebi po uresničevanju otrokovih pravic. Mnogo otrok in mladih se v urbanem okolju srečuje s problemi odtujenosti v medsebojnih odnosih, osamljenosti, pomanjkanjem nadzora in skrbi odraslih, medvrstniškega nasilja, onesnaženosti okolja, nekakovostnega preživljanja prostega časa in nezdravega življenja, ki jih pogosto vodijo v stisko.

Projekt Varne točke je nastal po zgledu italijanskih otrokom prijaznih mest. Tam se je izkazalo, da že sam obstoj nekaj varnih točk v mestu pripomore k boljšemu občutku, da je otroku oziroma mladostniku vedno na razpolago varno zavetje, ki pa ni nujno njegov dom.

Varne točke so javni prostori, kot so knjižnice, zavarovalnice, lekarne, cvetličarne, mladinski centri, trgovine, sedeži krajevnih skupnosti, mestnih četrti in podobno, kamor se lahko otroci oziroma mladostniki zatečejo po pomoč. Varne točke se po večini nahajajo ob šolskih poteh, saj se tudi medvrstniško nasilje največkrat dogaja okoli šole in na poti v šolo, kajti takrat je nadzor odraslih manjši, ni pa to pravilo. Pomembno je, da so čim lažje dostopne in je tam vsaj večino dneva prisotno osebje, ki je prostovoljno pripravljeno te otroke trenutno zaščititi in jim svetovati.

Varne točke prepoznamo po posebni nalepki, smejoči se hišici, ki je nameščena na vidno mesto ob vhodu. V varnih točkah so ljudje, ki nudijo trenutno zaščito, pomoč ali vsaj nasvet v stiski. Ti so usposobljeni za pomoč otrokom, saj se udeležijo posebnega izobraževanja, ki ga zanje organizira UNICEF Slovenija in jih v njem seznanimo, kako pomagati otrokom v stiski.

Varne točke nudijo prostor, ki omogoča anonimnost, saj nihče ne bo vedel, da se je nekdo tja zatekel v stiski. Ko in če otroci potrebujejo Varno točko, lahko vedno brez strahu vstopijo v prostor, ki je označen s posebno modro nalepko. V Varno točko lahko na pogovor pridejo kadarkoli oziroma v času, ko je odprta.

Včasih otroci Varne točke obiščejo, ker potrebujejo prijazen pogovor ali zgolj iz radovednosti, kako je točka videti. Otroci se najpogosteje zatečejo v točke, če so žrtve nasilja med vrstniki, pa tudi, če imajo težave v družinskem okolju, potrebujejo pomoč pri domači nalogi, obliž na rano, ne morejo priti domov, so pozabili ključe in želijo priti v stik s starši ali pa potrebujejo zgolj pozornost in prijazen pogovor.

Borut Ambrožič ml., vodja/komisar projekta
Otrokom prijazno UNICEF-ovo mesto Maribor

Pomoč otrokom v dnevnem centru Pika

PDC je dnevni center za otroke in mladostnike v starosti med 6 in 25 let:

- s težavami v psihosocialnem odzivanju (čustvene stiske, vedenjske težave, učne težave ...),
- s težavami v odraščanju (slabi družinski odnosi, nizek socialni in osebni kapital ...),
- iz socialno šibkih družin,
- iz socialno ranljivejših skupin prebivalstva.

Nudimo tudi podporo družinskim članom otrok/ mladostnikov vključenih v program (krepitev socialne mreže in medosebnih odnosov).

Program otrokom in mladostnikom nudi:

- Psihosocialno podporo (individualno in skupinsko delo):
 - Omogočamo osebne in zaupne pogovore z namenom lajšanja kakršnihkoli stisk, reševanja dilem, vprašanj povezanih s seboj, družino in drugimi.
 - Pomagamo pri krepitvi samozavesti in prepoznavanju ter zaupanju v lastne vire moči.
 - Pomoč pri reševanju medosebnih konfliktov.
 - Pomoč pri krepitvi odnosa s starši.
- Prostor za kvalitetno preživljanje prostega časa – socialne igre, druženje, zabavo (kreativne in glasbene delavnice).
- Podporo pri motivaciji in razumevanju šolskega dela (krepitev lastne odgovornosti).
- Pomoč staršem pri starševski skrbi.
- Dostopen računalnik, internet.
- Informativno/svetovalni center.

Smo tudi vključeni v projekt Varna točka, kar pomeni, da zagotavljamo prostore, kamor se lahko otroci/mladostniki zatečejo v primeru težav ali stisk.

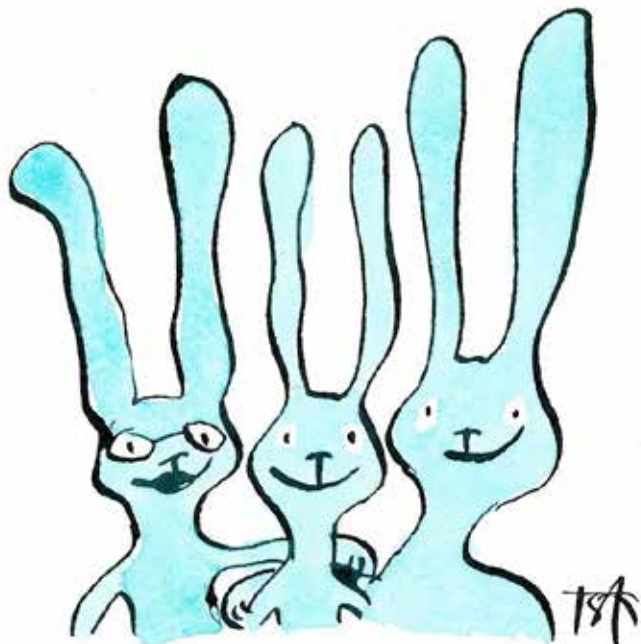
Vodja programa: Simona Martinšek, univ.dipl.soc.del.
Dnevni center za otroke in mladostnike Maribor

Lokacija: Ljubljanska ulica 6, 2000 Maribor

Uradne ure za uporabnike: od ponedeljka do petka med 10:00 in 18:00 uro,

v času šolskih počitnic med 8:00 in 16:00 uro (razen praznikov)

Kontakt: e mail: pika.dcmb@gmail.com, gsm 051/304-015

O natečaju Otrokom prijazno Unicefovo mesto Maribor

Na pobudo vodje projekta *Otrokom prijazno Unicef-ovo mesto*, Boruta Ambrožiča, so Umetnostna galerija Maribor, Pedagoška fakulteta Maribor in Mestna občina Maribor povabile vzgojno-izobraževalne ustanove k sodelovanju na likovnem natečaju *Otrokom prijazno Unicefovo mesto Maribor*. Z likovnimi deli se je odzvalo nekaj čez sto otrok in njihovih mentorjev, ki smo si jih lahko ogledali na razstavi v *Malem razstavišču Pedagoške fakultete Maribor*. Po izboru komisije smo nagradili delo Nejca Kosiča iz Vrtca Tezno Maribor, ki se je s spontano risbo in barvo poigral s podobo mesta. Nagrado so prijeli učenci 1.b iz OŠ Janka Padežnika Maribor, ki v tehniki kolaža sporočajo, da obožujejo igro na prostem. S simboli Maribora in zgovornim naslovom *Maribor postaja moje mesto* so nagovorili učenci 5.b iz OŠ Franca Rozmana Staneta Maribor. Adelina Rorko iz OŠ Bojana Iliča Maribor je prepričala s fantazijsko podobo nočne vedute.

Dela so ocenjevali: B. Ambrožič, vodja projekta *Otrokom prijazno Unicef-ovo mesto*; dr. M. Duh, Oddelek za razredni pouk Pedagoške fakultete Maribor; B. Strnad, višja kustosinja UGM; dr. T. Zupančič, Oddelek za predšolsko vzgojo Pedagoške fakultete Maribor; dr. J. Herzog, Oddelek za likovno umetnost Pedagoške fakultete Maribor.

Brigita Strnad

višja kustosinja, UGM

Nejc Kosič, 5 let, Vrtec Tezno Maribor, mentorica Tina Zajšek

Ana Pitamic, Vasja Lorenci, Mihael Prosenjak, Saša Obradović, Omer Amiti, 1.b, OŠ Janka Padežnika Maribor, mentorici Branka Meznarič, Petra Damiš Lavrenčič

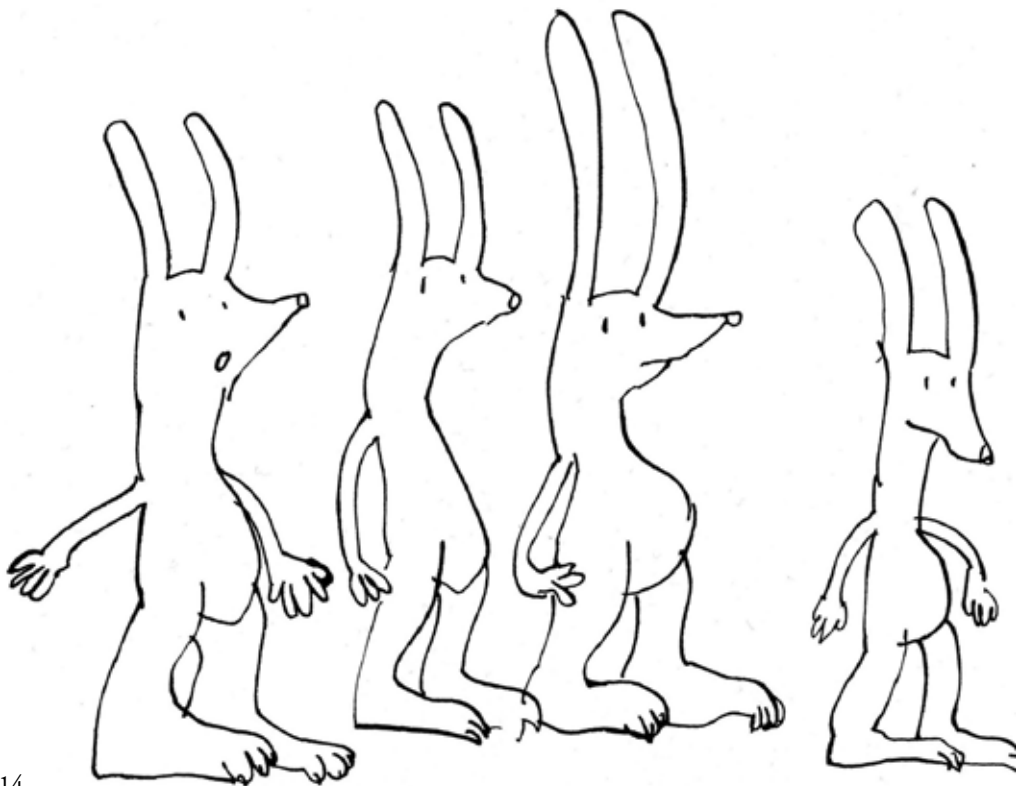
Halili Erblin, Mehmeti Elma, Hero Amira, 5.b, OŠ Franca Rozmana Staneta Maribor, mentorica Janja Tomažič

Adelina Roroka, 8.a, OŠ Bojana Iliča Maribor, mentorica Andreja Stumpf

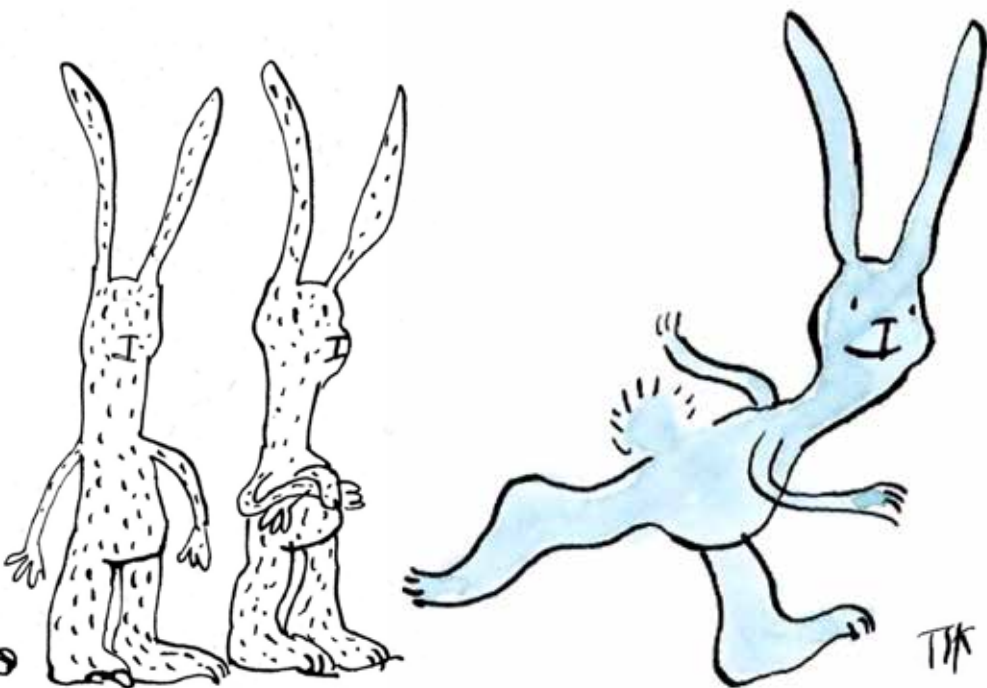
Zajec Migeč in njegovo poslanstvo

V sodelovanju z Zvezo Slovenska unija pacientov sem razvila lik igrivega Zajca Migeča. Lik Zajca Migeča je nastal kot igrivo iskanje in raziskovanje zanimivih živalskih likov v raznoraznih zgodbicah za otroke. Že od nekdaj rada rišem. To počnem pri svojem vsakodnevnem delu. Toda moja velika strast je ilustriranje. Sprva sem živalce risala s svojimi nečakinjami in nečakom, potem s svojima sinovoma. Postopoma so liki dobili različne oblike, daljše vratove in ušesa in velike podplate. Predlani se je dokončno izoblikovala podoba in ime, dolgouhi zajček je dobil ime Zajec Migeč. Postal je ambasador in zagovornik otrokovih pravic.

Prvič se je pojavil v vlogi zagovornika pravic otrok, mladostnikov in starejših do ortodontskih storitev v okviru projekta Zveze Slovenska unija pacientov, ki je leta 2017 prejela zahvalo Štajerske gospodarske zbornice za prispevek na področju inovativnosti v podravski regiji. Lik Zajca Migece dobiva nove poteze, nove prijatelje in počne vse mogoče reči. Tudi v prihodnje bo ostal z otroci, tako v obliki lutk, ki jih šivajo starejši občani v Domu pod gorco za bolne otroke v Kliniki za pediatrijo v UKC Maribor, kot tudi slikovit lik na stenah in v različnih koticčkih te zdravstvene ustanove. Toda pot mu je odprta, da odskaklja še kam drugam, kjer bo lahko razveseljeval mlade in mlade po srcu.

doc. dr. Tanja Simonič Korošak, krajinska arhitektka
Studio TSK Maribor, Univerza v Mariboru

Sponzorji

ALMA MATER
EUROPAEA
ECM

AVANTUS
ZAPOSILITVENI CENTER

ACADEMIA

DOBA

JAVNI MEDOBYINSKI
STANOVANJSKI SKLAD
MARIBOR

Jskd
JAVNI SKLAD REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA KVALITIVNE DEJAVNOSTI

Informacijsko tehnološki center

IRDO

Institute for
the Development
of Social
Responsibility

efollower

Ste za drugačnost? Sledite inovativnim!

NIJZ

Nacionalni inštitut
za javno zdravje

IRDO

Institut za
razvoj
družbene
odgovornosti

LUTKOVNO
GLEDALIŠČE
MARIBOR

630-0433150400000000

HORTIKULTURNO
DRUŠTVO MARIBOR
USTANOVLENO 1869

NACIONALNI LABORATORIJ ZA
ZDRAVJE, ČLOVEK IN HRANO

Otrokom prijazna mesta

Občina

Ruše

unicef

SKUPNOST VRČEV
MARIBOR

Republika Slovenija
CENTER ZA SOCIALNO
DELO MARIBOR
Zagrebška c. 72
2000 MARIBOR

PEKARNA
MAGDALENSKE VRZICE

SINAGOGA

CENTER JUDOVSKÉ KULTURNE
DEDIŠČINE SINAGOGA MARIBOR

Mestni
Mladinski
Svet
Maribor

SLOVENSKA

Local made

MKC
MARIBOR

mariborska
knjižnica

UGM

Občina Ruše

Avtorji ilustracij

Otroci programa Izobraževanje za otroke Brainobrain Maribor

Gabrijela Šetin, 6.b, OŠ Dobrava pri Ljubljani, mentorica Jasna Samarin

Hana Štojs, 6.b, OŠ Dobrava pri Ljubljani, mentorica Jasna Samarin

Lara Gerbič, 6.b, OŠ Dobrava pri Ljubljani, mentorica Jasna Samarin

Matej Sečnik, 6.b, OŠ Dobrava pri Ljubljani, mentorica Jasna Samarin

Žiga Braun, 1.a, OŠ Janka Padežnika Maribor, mentorici Nevenka Pušnik, Marjana Šauc

Aleksander Strelec, 2. b, OŠ Janka Padežnika Maribor, mentorica Nina Malajner

Ana Pitamic, Vasja Lorenci, Mihael Prosenjak, Saša Obradović, Omer Amity, 1.b, OŠ Janka Padežnika Maribor, mentorici Branka Meznarič, Petra Damiš Lavrenčič

Arne Hernah, 3.b razred, OŠ Janka Padežnika Maribor, mentorica Marjetka Mataln

Benedikt Valant, 1.c, OŠ Janka Padežnika Maribor, mentorici Tjaša Mlakar, Lidija Šaupperl

Ela Cvetko, Zoja Kovačič, Erik Kampuš, Žan Luka Fleisinger, 1.b, OŠ Janka Padežnika Maribor, mentorici Branka Meznarič, Petra Damiš Lavrenčič

Gal Draksler, Pia Novak, Saša Dobrijević, Julija Roškar, 1.b, OŠ Janka Padežnika Maribor, mentorici Branka Meznarič, Petra Damiš Lavrenčič

Iza Taškar Beloglavac, 3.b razred, OŠ Janka Padežnika Maribor, mentorica Marjetka Mataln

Katja Štok, 1.c, OŠ Janka Padežnika Maribor, mentorici Tjaša Mlakar, Lidija Šaupperl

Karin Holcman, 2.a, OŠ Janka Padežnika Maribor, mentorica Janja Modrijančič

Karolina Kolednik, 3.b razred, OŠ Janka Padežnika Maribor, mentorica Marjetka Mataln

Lia Ugrekhelidze, 2. a, OŠ Janka Padežnika Maribor, mentorica Janja Modrijančič

Luka Goropevšek, 2. b, OŠ Janka Padežnika Maribor, mentorica Nina Malajner

Luka Premzl, 3.a, OŠ Janka Padežnika Maribor, mentorica Dragica Mlinarič

Luka Voglar, 2.b, OŠ Janka Padežnika Maribor, mentorica Nina Malajner

Marija Valant, 3.a, OŠ Janka Padežnika Maribor, mentorica Dragica Mlinarič

Matija Hostnik, 3.b razred, OŠ Janka Padežnika Maribor, mentorica Marjetka Mataln

Miljan Leskovar, 1.c, OŠ Janka Padežnika Maribor, mentorici Tjaša Mlakar, Lidija Šaupperl

Milla Mežnar, 3.b razred, OŠ Janka Padežnika Maribor, mentorica Marjetka Mataln

Minka Prevolšek, 2. b, OŠ Janka Padežnika Maribor, mentorica Nina Malajner

Neja Rihard, 2.a, OŠ Janka Padežnika Maribor, mentorica Janja Modrijančič
Nino Džurdžević, 1.c, OŠ Janka Padežnika Maribor, mentorici Tjaša Mlakar, Lidija Šauperl
Ožbej Lenart, 2.a, OŠ Janka Padežnika Maribor, mentorica Janja Modrijančič
Taja Prokič, 2. a, OŠ Janka Padežnika Maribor, mentorica Janja Modrijančič
Tara Farazin, 1.a, OŠ Janka Padežnika Maribor, mentorici Nevenka Pušnik, Marjana Šauc
Tia Meglič, 3.a, OŠ Janka Padežnika Maribor, mentorica Dragica Mlinarič
Zarja Krajnc, 2.b, OŠ Janka Padežnika Maribor, mentorica Nina Malajner
Žiga Braun, 1.a, OŠ Janka Padežnika Maribor, mentorici Nevenka Pušnik, Marjana Šauc
Ali Shatri, 3.b, OŠ Maksa Durjave Maribor, mentorica Lea Janžič
Alja Krajnc, 3.a, OŠ Maksa Durjave Maribor, mentorica Lea Bračko
Ana Antunovič, 3.b, OŠ Maksa Durjave Maribor, mentorica Lea Janžič
Blaž Gregorn, 3.a, OŠ Maksa Durjave Maribor, mentorica Lea Bračko
Erhan Bečiri, 3.b, OŠ Maksa Durjave Maribor, mentorica Lea Janžič
Jasmina Hodžič, 3.b, OŠ Maksa Durjave Maribor, mentorica Lea Janžič
Julija Gec, 3.b, OŠ Maksa Durjave Maribor, mentorica Lea Janžič
Mai Krnjak Turk, 3.a, OŠ Maksa Durjave Maribor, mentorica Lea Bračko
Sara Mujagić, 3.b, OŠ Maksa Durjave Maribor, mentorica Lea Janžič
Svetla Strnad Ornik, 3.b, OŠ Maksa Durjave Maribor, mentorica Lea Janžič
Iva Arnuš, Nena Preac, Nio Marin, Lara Liza Kegl, 1.a, OŠ Prežihovega Voranca Maribor,
mentorici Jasna Krajnc, Irena Krajnc
Noemi Stevanovič, Lara Lerš, Lorent Sufaj, Eva Mažgon, 1.a, OŠ Prežihovega Voranca
Maribor, mentorici Jasna Krajnc, Irena Krajnc
Adelina Roroka, 8.a, OŠ Bojana Ilicha Maribor, mentorica Andreja Stumpf
Ana Toplak, 8.a, OŠ Bojana Ilicha Maribor, mentorica Andreja Stumpf
Ema Matalin Smehov, 8.b, OŠ Bojana Ilicha Maribor, mentorica Andreja Stumpf
Iza Lesjak, 8.b, OŠ Bojana Ilicha Maribor, mentorica Andreja Stumpf
Lena Cof, 8.a, OŠ Bojana Ilicha Maribor, mentorica Andreja Stumpf
Sofija Fomina, 8.b, OŠ Bojana Ilicha Maribor, mentorica Andreja Stumpf
Vita Vremec, 8.b, OŠ Bojana Ilicha Maribor, mentorica Andreja Stumpf

Ana Jelenko, Siniša Lazić, 5.b, OŠ Franca Rozmana Staneta Maribor, mentorica

Janja Tomažič

Ana Kulaš, 6.a, OŠ Franca Rozmana Staneta Maribor, mentorica Janja Tomažič

Furman Ozimič, Nejc Anej, 7.b, OŠ Franca Rozmana Staneta Maribor, mentorica

Janja Tomažič

Halili Erblin, Mehmeti Elma, Hero Amira, 5.b, OŠ Franca Rozmana Staneta Maribor, mentorica Janja Tomažič

Jaka Mlekuž, 6. c, OŠ Franca Rozmana Staneta Maribor, mentorica Janja Tomažič

Kassandra Vrbančič, Timotej Potočnik, Glorija Trčak Leljak, 5.b, OŠ Franca Rozmana Staneta Maribor, mentorica Janja Tomažič

Tan Vnuk, 7.b, OŠ Franca Rozmana Staneta Maribor, mentorica Janja Tomažič

Izak Marko Luketič, 6 let, Vrtec Jadvice Golež Maribor, mentorici Mira Jerovšek in

Nada Mrša

Luka Markota Jakopin, 4 leta, Vrtec Jadvice Golež Maribor, mentorici Brigita Smrekar in Melita Špes

Manca Vindiš, 5 let, Vrtec Jadvice Golež Maribor, mentorici Irena Stramšak in

Tatjana Januš

Matija Ferk, 5 let, Vrtec Jadvice Golež Maribor, mentorici Irena Stramšak in Tatjana Januš

Neja Babič Oman, 5 let, Vrtec Jadvice Golež Maribor, mentorica Nataša Tuclej in

Jasmina Ribič

Nelly Grušovnik, 5 Let, Vrtec Jadvice Golež Maribor, mentorici Jožica Vrca In Anja Zupanič

Viktorija Novak, 5 let, Vrtec Jadvice Golež Maribor, mentorici Irena Stramšak in

Tatjana Januš

Vita Durič, 4 leta, Vrtec Jadvice Golež Maribor, mentorici Brigita Smrekar in Melita Špes

Adriana Garač – Lazić, 5 let, Vrtec Tezno Maribor, mentorica Petra Ferlič

Ajda Drozg, 5 let, Vrtec Tezno Maribor, mentorica Tina Zajšek

Ameli Perger, 5 let, Vrtec Tezno Maribor, mentorica Tina Zajšek

Ema Škafar, 5 let, Vrtec Tezno Maribor, mentorica Petra Ferlič

Hugo Izlakar, 5 let, Vrtec Tezno Maribor, mentorica Tina Zajšek

Jure Gabor, 5 let, Vrtec Tezno Maribor, mentorica Petra Ferlič

Jure Krašovec, 5 let, Vrtec Tezno Maribor, mentorica Tina Zajšek

Katarina Cimerman, 5 let, Vrtec Tezno Maribor, mentorica Petra Ferlič

Nejc Kosič, 5 let, Vrtec Tezno Maribor, mentorica Tina Zajšek

Otroci iz skupine Modra igralnica, Vrtec Tezno Maribor, mentorica Sabina Hutler

Otroci iz skupine Regratova lučka, Vrtec Tezno Maribor, mentorica Tina Zajšek

Pia Luna Ipavec, 5 let, Vrtec Tezno Maribor, mentorica Tina Zajšek

Pomoč otrokom

Anonimni telefon policije

T: 080 12 00

- namenjen vsem, ki želijo prijaviti karkoli v zvezi z kaznivim dejanjem, morebitnimi storilci kaznivega dejanja ali informacijami in pri tem ostati anonimni

Društvo SOS telefon za ženske in otroke - žrtve nasilja

T: 080 11 55
e-pošta: drustvo-sos@drustvo-sos.si

- anonimna telefonska pomoč ženskam in otrokom žrtvam nasilja

Društvo Zaupni telefon Samarijan

T: 116 123
e-pošta: samarijan@gmail.com

- anonimna telefonska pomoč otrokom in mladostnikom v duševni stiski

TOM - telefon za otroke in mladostnike v stiski

T: 116 111
e-pošta: <http://www.e-tom.si/eposta>

- anonimna telefonska pomoč otrokom in mladostnikom v stiski

Krizni center za mlade

T: 02 250 26 60
M: 051 324 211
e-pošta: kcm-mb@gov.si

- informiranje in svetovanje otrokom in mladostnikom v stiski ter njihovim staršem
- možnost kratkotrajne namestitve

Center za socialno delo Maribor

T: 02 250 66 00
e-pošta: csdmb@gov.si

- svetovanje in pomoč pri urejanju družinskih razmer
- pomoč ogroženim, zanemarjenim in spolno zlorabljenim otrokom in mladostnikom

Varna hiša Maribor

T: 02 480 11 86
e-pošta: csdmb@gov.si

- zavetišče za ženske in otroke, ki preživljajo nasilje v družini

Društvo Center za pomoč mladim

T: 02 331 83 06
M: 040 585 945
e-pošta: mb-info@cpm-drustvo.si

- brezplačna strokovna pomoč v obliki pogovora in podpora mladim in njihovim bližnjim v stiski

Mladinski informacijsko-svetovalni center INFOPEKA

T: 02 300 68 50
e-pošta: infopeka@infopeka.org

- možnost brezplačne učne pomoči za mlade
- individualno svetovanje mladim z učnimi težavami, težavami v komunikaciji in medsebojnih odnosih
- pomoč osebam in svojcem z motnjami hranjenja

Zavod PIP

T: 02 234 21 46
e-pošta: pip@zavodpip.si

- pravno svetovanje, mirno reševanje sporov (mediacija) in svetovanje potrošnikom
- EuropeDirect informacijska točka
- Regionalno stičišče nevladnih organizacij v Podravju

Območno združenja Rdečega križa Maribor	T: 02 23 440 00 e-pošta: info@rkmb-drustvo.si	<ul style="list-style-type: none"> ▪ materialna pomoč socialno ogroženim
Skladišče humanitarne pomoči	T: 02 330 40 80 e-pošta: info@rkmb-drustvo.si	<ul style="list-style-type: none"> ▪ sprejem in izdaja humanitarne pomoči (prehrambeni artikli, oblačila ...)
UKC Maribor, Klinika za pediatrijo	T: 02 321 22 00	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pomoč otrokom in mladostnikom v nujnih primerih, kot so hujše zastrupitve, izguba zavesti in druga medicinska stanja
Svetovalni center za otroke mladostnike in starše	T: 02 252 56 62 e-pošta: svetovalni.center-mb@guest.arnes.si	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pomoč otrokom in staršem pri reševanju težjih vzgojnih vprašanj
Center za preprečevanje in zdravljenje odvisnih od nedovoljenih drog	T: 02 228 62 36 T: 02 228 62 39 T: 02 228 64 65 e-pošta: info@zd-mb.si	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zdravljenje odvisnosti od nedovoljenih drog
Društvo za pomoč otrokom in mladostnikom s specifičnimi učnimi težavami BRAVO, Podružnica Maribor	M: 031 913 160 (sreda med 12:00 – 13:00 in četrtek med 8:00 – 9:00)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pomoč otrokom in mladostnikom s specifičnimi učnimi težavami
Nadškofijska karitas Maribor	T: 059 080 359 e-pošta: ambulanta@karitasmb.si	<ul style="list-style-type: none"> ▪ brezplačna ambulanta in posvetovalnica za osebe brez obveznega zdravstvenega zavarovanja
Info INPEA točka	T: 059 335 070 e-pošta: goran.gumze@almamater.si	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pomoč in zagovorništvo v imenu zlorabljenih in zapostavljenih starejših
Center za pomoč na domu Maribor	T: 02 235 05 20 e-pošta: info@pomocnadomu.eu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ izvajanja javne službe pomoči družini na domu v obliki neposredne socialne oskrbe upravičenca v primeru invalidnosti, starosti ter v drugih primerih, ko socialna oskrba na domu lahko nadomesti institucionalno varstvo
PIKA - Dnevni center za otroke in mladostnike Maribor	M: 051 304 015 e-pošta: pika.dcmb@gmail.com	<ul style="list-style-type: none"> ▪ psihosocialna podpora, pomoč pri reševanju medosebnih konfliktov, osebnih in zaupnih pogovorov z namenom lajšanja kakršnihkoli stisk, reševanja dilem, vprašanj povezanih s seboj, družino in drugimi, ipd

Materinski dom Maribor	T: 02 623 25 26 T: 02 623 25 52 M: 051 260 159 e-pošta: info@materinski-dom.si	<ul style="list-style-type: none"> ▪ urejanje stanovanjskega vprašanja ▪ reševanje osebnih stisk in težav težavah v odnosih ▪ pomoč pri vzgoji in skrbi za otroke, pri njihovih stiskah in težavah (tudi učna pomoč) ▪ zagovorništvo v institucijah ▪ pomoč pri samostojnem iskanju zaposlitve
Rotarac Club Maribor	M: 031 814 833 e-pošta: miha.struc@gmail.com	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nudenje pomoči socialno prizadetim, bolnim, ostarelim in drugače ogroženim članom družbene skupnosti ▪ zagotavljanje priložnost osebne in skupinske dejavnosti mladim za služenje družbi ▪ zagovarjati mednarodno razumevanje in strpnost ter dobro voljo med ljudmi
Leo klub Maribor	https://www.facebook.com/Leo-klub-Maribor-628089310729928/	<ul style="list-style-type: none"> ▪ prispevati k družbenemu, kulturnemu, socialnemu in moralnemu blagostanju družbene skupnosti ▪ učinkovito in nesebično pomagajo pri napredku družbene skupnosti ▪ izboljšati prihodnost mladim
Skupnost vrtcev Maribor	T: 02 330 48 51 (tajništvo Vrtec Pobrežje Maribor) e-pošta: branka.samec2@gmail.com	<ul style="list-style-type: none"> ▪ medsebojna informiranost, izmenjava izkušenj, iskanje novih sodobnih pristopov prilagajanja uporabnikom in za usklajeno delovanje celotne mreže javnih vrtcev
Poslovna skupnost osnovnih šol Maribor	T: 02 234 15 50 (tajništvo OŠ Prežihovega Voranca) e-pošta: info@o-pvoranca.mb.edus.si	<ul style="list-style-type: none"> ▪ je društvena stanovska in strokovna organizacija ravnateljic in ravnateljev osnovnih šol, šol ki imajo v svoji sestavi enote vrtcev, šol s prilagojenim programom, zavodov in centrov za izobraževanje in usposabljanje ter drugih vzgojno izobraževalnih zavodov, ki izvajajo programe osnovnega izobraževanja
Društvo Salezijanski mladinski center Maribor	M: 030 649 429 e-pošta: drustvosmc@gmail.com	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pomoč socialno ogroženi mladini v lokalnem okolju po Don Boskovem preventivnem vzgojnem sistemu
Društvo tabornikov Rod XI. SNOUB Miloša Zidanska	M: 041 656 786 e-pošta: xisnoub@rutka.net	<ul style="list-style-type: none"> ▪ prispevati k osebnemu razvoju mladih in jim pomagati postati avtonomni posamezniki, ki bodo kot odgovorni ter solidarni člani naše družbe prispevali k celotni skupnosti

Društvo za avtizem DAN Maribor	T: 02 300 74 91 e-pošta: admin@avtizem.com	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pomoč družinam otrok z avtizmom pri informiranju o obravnava s področja avtizma
Društvo za opazovanje narave Zelena steza	M: 040 610 117 e-pošta: zelenasteza@gmail.com	<ul style="list-style-type: none"> ▪ širi ideje o pomenu stika z naravo v otroštvu, prosti igri, približevanja naravoslovja mladim in pomenu zdravega življenjskega sloga za njihov psihofizični razvoj
Družinski center Maribor	T: 064 178 215 e-pošta: druzinskicenter.maribor@gmail.com	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pomagati pri ustvarjanju varne, prijazne družbe z dobrimi medsebojnimi odnosi
Evropski kulturni in tehnološki center Maribor (EKTC), Center eksperimentov Maribor	T: 059 080 286 T: 059 080 285 e-pošta: info@ektc.si	<ul style="list-style-type: none"> ▪ glavna dejavnost je neformalno izobraževanje mladih
Koordinirana obravnava v skupnosti (CSD Maribor – KOS)	T: 02 250 66 84 M: 041 642 726 e-pošta: simona.ratajc@gov.si	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pomoč osebam vseh starostnih skupin, s težavami v duševnem zdravju, ki živijo na področju Maribora, Pesnice, Lenarta, Slovenske Bistrice in Ruš, v domačem okolju
Mestni Mladinski svet Maribor	T: 02 62 09 816 (od ponedeljka do petka med 8.00 – 16.00) http://www.mmsm.si/index.html	<ul style="list-style-type: none"> ▪ spodbujanje in podpiranje povezovanje ter sodelovanja mladih in mladinskih organizacij, njihovih projektov in idej ▪ izobraževanja, delavnice in družabna srečanja ▪ druge oblike podpore
Zveza prijateljev mladine Maribor	T: 02 229 94 50 M: 040 433-511 e-pošta: info.dum@zpm-mb.si	<ul style="list-style-type: none"> ▪ skrb za otroke in mladostnike, za družine v katerih živijo ▪ zaščita njihovih pravic ▪ spoštovanje vrednot življenja otrok, mladostnikov in družin ▪ ustvarjanje enakih možnosti za dostopnost in vključenost otrok, mladostnikov in družin v programe
MKC Maribor	T: 02 300 29 93 e-pošta: info@mkc.si	<ul style="list-style-type: none"> ▪ deluje na področju umetnosti, kulture, mladinskega sektorja in mladinske infrastrukture ▪ programi, prireditve in aktivnosti so namenjeni mladostnikom in odraslim, ljubiteljem sodobne umetnosti in urbane kulture

Projekt mala KNJIGA – VELIKA vsebina je delno financiran v okviru javnega razpisa neprofitnih programov za krepitev zdravja prebivalstva na območju MO Maribor, ki spodbujajo procese promocije, varovanja, krepitev, izobraževanja in ohranjanja zdravja celotne populacije in niso financirani kot redna dejavnost javnih služb na področju zdravstva.

Zveza Slovenska unija pacientov

ZVEZA SUP
SLOVENSKA UNIJA PACIENTOV